

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

DIONIČKOG DRUŠTVA RUDNICI MRKOG UGLJA "BANOVIĆI" BANOVIĆI

za 2017. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-4-1414-5/17

Sarajevo, septembar 2018. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
6.1	<i>Bilans uspjeha</i>	8
6.1.1	Prihodi	8
6.1.1.1	Poslovni prihodi	9
6.1.1.2	Finansijski prihodi	10
6.1.1.3	Ostali prihodi i dobici	10
6.1.2	Rashodi	10
6.1.2.1	Poslovni rashodi	10
6.1.2.1.1	Nabavna vrijednost prodane robe	11
6.1.2.1.2	Materijalni troškovi	11
6.1.2.1.3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	12
6.1.2.1.4	Troškovi proizvodnih usluga	14
6.1.2.1.5	Troškovi amortizacije	15
6.1.2.1.6	Nematerijalni troškovi	16
6.1.2.1.7	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	16
6.1.2.2	Finansijski rashodi	16
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	16
6.1.3	Finansijski rezultat	17
6.2	<i>BILANS STANJA</i>	17
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	17
6.2.2	Tekuća sredstva	22
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	22
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	23
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	23
6.2.3	Kapital	27
6.2.4	Obaveze	27
6.2.4.3	Pasivna vremenska razgraničenja	29
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	29
6.2.6	Vanbilansna evidencija	30
6.3	<i>IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA</i>	30
6.4	<i>IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU</i>	30
6.5	<i>BILJEŠKE uz finansijske izvještaje</i>	31
7.	JAVNE NABAVKE	31
8.	SUDSKI SPOROVI	35
9.	KOMENTAR	35
IV.	PRILOG	36
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	36	
<i>Bilans uspjeha</i>	37	
<i>za period 01.01. – 31.12.2017. godine</i>	37	
<i>Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine</i>	39	
<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine</i>	41	
<i>(INDIREKTNA METODA)</i>	41	
<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine</i>	43	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići za 2017. godinu**, koji obuhvataju Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. Na dan 31.12.2017. godine iskazani kapital u finansijskim izvještajima podcijenjen je za 17.358.396 KM, a dugoročna razgraničenja su precijenjena za navedeni iznos jer bespovratno uplaćena sredstva Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH, nisu evidentirana kao povećanje učešća državnog kapitala (tačka 6.2.4.1. Izvještaja);

2. U okviru iskazanih kratkoročnih potraživanja od kupaca, značajan dio u iznosu od 18.471.638 KM (iz perioda 1992.-1994. godine 10.945.874 KM) je bez izvjesnosti naplate, jer je za ista, zbog protoka vremena, nastupila zastara. Društvo nije vršilo vrijednosno usklađivanje ovih potraživanja u skladu sa paragrafom 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i nije teretilo rashode pripadajućeg perioda i finansijski rezultat, što ima za posljedicu da su imovina (potraživanja) i kapital sa 31.12.2017. godine precijenjeni za 18.471.638 KM (tačka 6.2.2.3 Izvještaja);
3. Za iskazane zalihe materijala i rezervnih dijelova u iznosu 31.457.503 KM nije vršena procjena umanjenja vrijednosti po osnovu njihove zastarjelosti, u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe, s obzirom na to da se značajan dio odnosi na zalihe nabavljene u ranijem periodu, a koje su zastarjele i neupotrebljive. Nismo mogli utvrditi efekte koje bi navedeno usklađivanje imalo (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
4. Na dan 31.12.2017. godine, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti stalnih sredstava ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti 112.491.488 KM, u skladu sa zahtjevima MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. U okviru navedene imovine evidentirano je ulaganje od 12.046.750 KM u transportni sistem jalovine na površinskom kopu Turija, započet još 1986. godine, koji je demontiran, a za koji nije izvršena procjena umanjenja i nisu terećeni rashodi poslovanja. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja, opreme i investicija u toku iskazanih u finansijskim izvještajima može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda, te da finansijski izvještaji nisu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziju u FBiH, MRS i MSFI (tačka 6.2.1 Izvještaja);
5. Na dan 31.12.2017. godine Društvo nije izvršilo rezervisanja za izvjesne sudske sporove u ukupnoj vrijednosti od 1.560.000 KM, u skladu sa zahtjevima iz MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Navedeno ima za posljedicu da su rashodi i obaveze podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen (tačka 8. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, finansijski izvještaji **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići** ne prikazuju fer i istinito u svim materijalnim aspektima stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2017. godine, rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići**, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići** za 2017. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje :

1. **Za izvršene nabavke u vrijednosti od 23.196.526 KM, Uprava nije provodila postupke i procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama, provedbenim i internim aktima (tačka 7. Izvještaja);**
2. **Ne možemo potvrditi iskazane troškove goriva, jer Društvo nije donijelo interna akta kojima bi se vršio adekvatan nadzor nad potrošnjom. Također, ne možemo potvrditi iskazane troškove transportnih usluga, jer ispostavljene fakture dobavljača nisu sačinjene na osnovu vjerodostojne dokumentacije (tačke 6.1.2.1.4 i 6.1.2.1.2 Izvještaja)**

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Javnog preduzeća Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići** za 2017. godinu nisu u skladu u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane..

Sarajevo, 14.09. 2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o rudarstvu FBiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH;
- Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Dioničko društvo Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići (u daljem tekstu Društvo) osnovano je 23.10.1947. godine Rješenjem Vlade FNR Jugoslavije pod nazivom Rudnici uglja “TITO” Banovići. Nakon brojnih statusnih promjena, Društvo je Rješenjem Kantonalnog suda u Tuzli od 31.12.1998. godine registrovano pod nazivom Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.o.o. Rješenjem Agencije za privatizaciju Tuzla od 05.04.2004. godine odobren je korigovani Početni bilans stanja na osnovu kojeg je izvršen upis Društva u sudski registar sa osnovnim kapitalom od 69.619.486 KM, od čega se 48.247.162 KM ili 69,31% odnosi na državni kapital Vlade FBiH, a 21.372.324 KM ili 30,69% čini privatni kapital dioničara. Na osnovu nastalih promjena u vlasničkoj strukturi i potrebama usklađivanja sa Zakonom o privrednim društvima, Društvo je 18.06.2004. godine upisano u sudski registar kod Kantonalnog suda u Tuzli pod nazivom Dioničko društvo Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići. Zadnjim Rješenjem Opštinskog suda u Tuzli o izmjenama podataka od 14.03.2017. godine, kapital Društva iznosi 69.388.000 KM od čega se 69,53% odnosi na državni kapital Vlade FBiH, a 30,47% čini kapital ostalih dioničara pravnih i fizičkih lica i isti je usaglašen sa iznosom iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama Društva. Ukupan broj dionica je 693.880, a nominalna vrijednost jedne obične (redovne) dionice je 100 KM. Do promjene u strukturi kapitala došlo je nakon sačinjenog Izvještaja nezavisnog revizora o promjenama u kapitalu i usklađivanja vrijednosti dionica na 100 KM iz 2008. godine.

Rješenjem od 03.06.2004. godine Društvo je upisano u Registar kod Komisije za vrijednosne papire FBiH.

Osnovna djelatnost Društva vađenje, briketiranje i prodaja mrkog uglja koje se obavlja u sljedećim pogonima: jama Omazići, površinski kopovi Grivice i Turija i Separacija. Pored osnovne djelatnosti Društvo se bavi i drumskim i željezničkim prevozom i tekućim održavanjem, uglavnom za vlastite potrebe, kao i pružanjem usluga ishrane radnika i ugostiteljskih usluga u vlastitim objektima (Radnički restoran i hotel „Zlaća“).

Djelatnost i aktivnosti Društva regulisane su Statutom, Pravilnikom o radu i ostalim normativnim aktima. Organizacija poslovanja uređena je Organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta (sa koeficijentima složenosti radnih mjesta), prema kojoj Društvo obavlja djelatnost putem: površinske eksploatacije uglja, podzemne eksploatacija uglja, separacije, željezničkog transporta, standarda i usluga, Direkcije i deset sektora i to: mašinsko održavanje, elektro održavanje; projektovanje tehničko tehnološkog planiranja i razvoja; investicije i razvoj novih djelatnosti; ekonomsko finansijski sektor; komercijalni sektor; opći pravni i kadrovski sektor; služba zaštite na radu; služba zaštite od požara; unutrašnja zaštitarska služba; služba za praćenje investicija-izgradnja termoelektrane i cementare i služba za kvalitet.

Na dan 31.12.2017. godine u Društvu je bilo 2.777 zaposlenika. Tokom 2017. godine primljeno je 259 zaposlenika, a 185 zaposlenika je napustilo Društvo od čega je 167 zaposlenika otišlo u starosnu penziju, 9 smrtnih slučajeva, 5 zaposlenika sporazumno je prekinulo ugovor o radu i za 4 zaposlenika je prestao radni odnos otkazom.

Organi upravljanja u Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava koju čine direktor i četiri izvršna direktora.

Upravu Društva čine direktor dr.sci. Munever Čeragić, imenovan dana 13.05.2016. godine na funkciju direktora Društva na period od četiri godine i 4 izvršna direktora i to za: tehničke poslove, investicije i razvoj novih djelatnosti, pravne i kadrovske poslove i ekonomske poslove.

Skupštinu Društva čine opunomoćenici imenovani od strane Vlade FBiH i sitni dioničari. Skupština je u 2017. godini održala četiri sjednice.

Nadzorni odbor se sastoji od tri člana i čine ga: Emin Haračić - predsjednik, Rasim Kovačević – član i Antun Luburić – član ispred ostalih dioničara, imenovani Odlukom Skupštine Društva 30.09.2015.godine na mandatni period od četiri godine.

Odbor za reviziju čine tri člana i to dr.sci. Mirsad Kikanović-predsjednik, dr.sci. Adil Kurtić-član, mr.sci. Adisa Zonić-član, imenovani Odlukom Skupštine Društva od 28.06.2016. godine na mandatni period od četiri godine.

Sjedište Društva je u Banovićima, u ulici Armije BiH br.52.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji **Dioničkog društva Rudnici mrkog uglja „Banovići“ Banovići za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2017. godine do aprila 2018. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2006. godinu i dao negativno mišljenje. Zbog značajnog protoka vremena od provođenja revizije, nije vršena ocjena postupanja po datim preporukama iz revizorskog izvještaja za 2006. godinu.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2016. godinu izvršila je revizorska kuća „Revik“ d.o.o. Sarajevo i dala mišljenje s rezervom na finansijske izvještaje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo je usvojilo značajan broj internih akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Računovodstvenim politikama, poslovni procesi poslovanja nisu uređeni i prilagođeni specifičnostima Društva. Također, donesena interna pravila i procedure nisu detaljno uređile kontrolno okruženje, procijenilo rizike, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjenu uspješnosti postavljenih kontrola što za posljedicu ima da sistem internih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja i to u dijelu: ispravke vrijednosti potraživanja čija je vjerovatnoća naplate neizvjesna; nije vršena procjena vrijednosti stalnih sredstava u

skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava; nije vršena procjena neto prodajne vrijednosti zaliha materijala i rezervnih dijelova u skladu sa MRS 2- Zalihe; nisu vršena rezerviranja po aktuelnim sudskim sporovima u skladu sa MRS 37 – Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva; ne postoje normativi utroška goriva za rudarske mašine i ostali vozni par; Društvo nema vlasništvo nad svim nekretninama koje koristi i koje su iskazane u poslovnim knjigama; komisije su formirane i za poslove koji se mogu obavljati u okviru redovnih poslova zaposlenika; zaključivani su ugovori za prevoz rovnog uglja, jalovine i taloga po cijenama većim od cijena kod drugih prevoznika za iste usluge; ne prati se pojedinačno po kamionima i turama količina utovarene jalovine i taloga što je osnova za fakturisanje troškova prevoza; odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu dosljedno primjenjivanje.

Društvo nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² dizajniralo i implementiralo sistem internih kontrola po COSO modelu. Društvo je sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu, ali nije odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, već je tu funkciju u 2017. godini obavljao Odjel interne revizije

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju se sastoji od tri zaposlenika Društva (ekonomista, pravnik i rudarski inženjer), a direktor je Čeragić Fuad ovlašten revizor koji nije zaposlenik Društva. Odjel je sačinio Program rada i Strategiju rizika za 2017. godinu, te je tokom 2017. godine obavljao djelatnosti u skladu sa Programom rada i sačinjavao Izvještaje o radu. U Izvještajima su konstatovane manje nepravilnosti i date preporuke radi njihovog otklanjanja. Uvidom u Godišnji plan rada i Studiju rizika za 2016. i za 2017. godinu, konstatovali smo da su skoro identični. Naime, U Planu rada Odbora za reviziju i Odjela za internu za 2017. godinu, planirane su ukupno 34 aktivnosti, a koje se u odnosu na Plan rada za 2016. godinu razlikuju u samo tri aktivnosti, kako slijedi: Revizija mjesečnog finansijskog izvještaja sa 31.05.2017.godine (analiza i provjera finansijskog izvještaja uz testiranje glavnih prihoda i rashoda); Revizija internih procedura u kadrovskim poslovima (provjeriti da li su interne kontrole adekvatne i da li se poštuju propisane procedure) i Revizija internih procedura u službi za pravne poslove (provjeriti da li su interne kontrole adekvatne i da li se poštuju propisane procedure i provjeriti status sudskih sporova po metodi slučajnog uzorka). Od ukupno 176 identificiranih mogućih rizika sa procjenom visine rizika u Strategiji rizika za 2017. godinu, u odnosu na 2016. godinu, razlika je u visini 17 identificiranih rizika revizije. Zbog navedenog, nismo se mogli pouzdati na interne kontrole u Društvo, zbog čega smo morali provoditi suštinske analitičke postupke i detaljno testiranje gotovo svih procesa u Društva.

Odbor za reviziju je sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru redovne izvještaje o svom radu, u kojima je informisao o provedenim revizorskim izvještajima Odjela za internu reviziju i davao svoje preporuke na osnovu sačinjenih izvještaja. U Godišnjem izvještaju o radu za 2017. godinu, konstatovano je da je Odbor za reviziju održao 12 redovnih sjednica, pri čemu je konstatovao 47 nalaza, 43 preporuke, 6 mišljenja i 19 zaključaka, koje su prihvaćene od Uprave i Nadzornog odbora i po kojima su već poduzete aktivnosti radi njihove realizacije.

Preporuka:

- ***Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.***

---

¹ „Sl. novine FBiH“ broj:38/16;

² „Sl. novine FBiH“ broj 06/17;

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja Društva za period 2017.-2019. godine Skupština Društva usvojila je 06.01.2017. godine na prijedlog Nadzornog odbora. Osnova za izradu trogodišnjeg plana poslovanja su Pravilnik o planiranju, detaljne analize poslovnog sistema iz prethodnog perioda, odobreni rudarski projekti i ostale tehničke dokumentacije, te utvrđeni prihodi i rashodi iz prethodnih razdoblja. Trogodišnji plan poslovanja sastoji se od: plana proizvodnje uglja i otkrivke, plana prihoda i rashoda, plana utroška osnovnih sredstava, plana kadrova i obrazovanja, te plana investicija.

Trogodišnjim planom Društva predviđen je u najvećem obimu plasman uglja za potrebe JP Elektroprivrede (65% ukupnog plasmama), zatim za potrebe ostale industrije sa učešćem u ukupnom plasmanu od 14%, opštoj i širokoj potrošnji sa 13% učešća i za izvoz van granica BiH 8%. Proizvodna orijentacija u planskom periodu podrazumijeva eksploataciju uglja s površinskih kopova od 62% učešća i jamsku eksploataciju od 38% učešća u ukupnoj proizvodnji Društva.

Godišnji plan rada za 2017. godinu predstavlja osnovu za rad, poslovanje i realizaciju trogodišnjeg plana rada Društva u tekućoj godini. Isti je razmatran i usvojen od strane Nadzornog odbora 26.01.2017. godine.

Planom investicija za 2017. godinu predviđena je nabavka stalnih sredstava u vrijednosti 89.777.909 KM.

Tokom planske godine Ekonomsko finansijski sektor prati izvršenje planiranih stavki, te po utvrđenom odstupanju ostvarenja od planiranog pokreće inicijativu za donošenje Rebalansa plana. Za 2017. godinu nije bilo Rebalansa plana.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana su dati u sljedećoj tabeli:

R. br.	Pozicija	Plan za 2017. god.	Ostvareno u 2017. god.	Ostvareno u 2016. god.	Indeks (4/5)	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	155.911.869	148.166.628	150.821.672	98,24	95,03
II	Rashodi	154.995.351	141.975.916	149.668.223	94,86	91,60
III	Dobit prije poreza (I-II)	916.518	6.190.712	1.153.449	536,71	675,46

Ukupno ostvareni prihodi u 2017. godini iskazani su 148.166.628 KM, što je u odnosu na planirane manje za 7.745.241 KM ili 5%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.655.044 KM ili 2%.

Ukupno ostvareni rashodi za 2017. godinu iskazani su 141.975.916 KM, te su u odnosu na planirane manji za 13.019.435 KM ili 8%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 7.692.307 KM ili 5%.

Društvo je za 2017. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 6.190.712 KM.

Godišnje finansijske izvještaje za 2017. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava je iste odobrila 28.02.2018. godine. Do okončanja revizije, finansijski i ostali izvještaji o poslovanju za 2017. godinu, nisu bili predmet razmatranja organa upravljanja Društva.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPIJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	01.01. - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
PRIHODI	148.166.628	150.821.672
Poslovni prihodi	147.733.323	150.445.212
Prihodi od prodaje roba	144.517	47.268
Prihodi od prodaje učinaka	145.013.399	147.848.857
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	2.256.177	2.301.723

Ostali poslovni prihodi	319.230	247.364
Finansijski prihodi	342.514	315.388
Ostali prihodi i dobici	87.139	53.096
Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	3.652	7.976

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi se priznaju u trenutku isporuke proizvoda, opreme i obavljanja usluga kada je značajan dio rizika i koristi od vlasništva prešao na kupca, te kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi i iznos prihoda se može pouzdano izmjeriti po osnovu fakturisanih i od strane kupca prihvaćenih potraživanja.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 147.733.323 KM, a čine ih prihodi od prodaje učinaka, prihodi od potrošnje učinaka, prihodi od prodaje robe i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje roba iskazani su 144.517 KM i odnose se na najvećim dijelom na prihode ostvarene od prodaje u staro željezo zastarjele demontirane opreme.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su 145.013.399 KM, a odnose se na prihode od prodaje uglja na domaćem tržištu 129.296.108 KM, prihode od prodaje uglja na inostranom tržištu 15.010.831 KM, prihode od ugostiteljskih usluga (hrana, piće i noćenje) u Radničkom restoranu i hotelu Zlaća 405.197 KM, prihode od potrošnje uglja za vlastitu potrošnju (ugalj za grijanje i ugalj za pogon parnih lokomotiva) 105.692 KM i ostale prihode 195.571 KM. Cijene uglja po asortimanima (komad, kocka, orah, grah, sraslac i sitni ugalj), granulaciji uglja u mm i toplotnim vrijednostima u KJ/kg utvrđene su Cjenovnikom mrkog uglja na domaćem i ino tržištu koji je sastavni dio Odluke o cijenama i uslovima prodaje uglja u 2017. godini, koju je donijela Uprava Društva 12.12.2016. godine. Prema Cjenovniku jedinične cijene sitnog uglja prema toplotnoj vrijednosti kreću se u rasponu od 82,05 do 123,08 KM/t (bez PDV-a) za domaće tržište i u rasponu od 29 do 63 EUR-a za ino tržište.

Navedenom Odlukom definisano je da se cijena uglja i uslovi prodaje za strateške kupce (Elektroprivreda BiH d.d., odnosno Termoelektrane Tuzla i Kakanj, Sisecam Soda d.o.o. Lukavac, Alumina d.o.o. Zvornik, Toplana d.o.o. Banovići), utvrđuju posebnom Odlukom ili posebnim ugovorom. Pri utvrđivanju cijena uglja za termoelektrane primjenjuje se Odluka Vlade FBiH o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektrane³ od 04.03.2009. godine, kojom je utvrđena prosječna cijena uglja za termoelektane u iznosu od 4,70 KM/GJ za ugalj iz površinske eksploatacije i 5 KM/GJ za ugalj iz podzemne eksploatacije. Društvo je u 2017. godini sklopilo Ugovor sa Elektroprivredom BiH, kojim je definisana cijena uglja od 4,75 KM/GJ (cijena formirana na bazi 15% jamske proizvodnje uglja i 85 % proizvodnje uglja sa površinske eksploatacije), a podrazumijeva se franco utovareno u prevozno sredstvo kupca na Separaciji rudnika. Ugovorom je definisano da se vrši kvartalno usklađivanje cijene odnosno utvrđivanje omjera proizvodnje i isporuke uglja termoelektranama iz jamske i površinske eksploatacije uglja, koji će predstavljati osnov za korekciju cijena putem knjižne obavjesti. Jedinica mjere za utvrđivanje novčane vrijednosti uglja je GJ odnosno toplotna vrijednost isporučenog uglja, a ugovorena cijena se koriguje s obzirom na toplotnu vrijednost u rasponu od +15% za ugalj preko 12.400 KJ/kg toplinske moći do -100% za ugalj ispod 9.000 KJ/kg i takav ugalj se ne plaća. Kontrolu kvantitativnog i kvalitativnog prijema isporučenog uglja u ime kupca vrši ovlaštena specijalistička firma („Inspekt BH“ Sarajevo), sa kojom kupac sklopi poseban ugovor, a u ime Društva njena certificirana laboratorija na Separaciji rudnika metodom uzorkovanja nakon svakih preuzetih cca 300 tona uglja u kontinuitetu i u dogovoreno vrijeme. Nakon usaglašenih rezultata vršio se obračun cijene uglja za svaki mjesec, na osnovu čega su ispostavljane fakture. Društvo je na osnovu sklopljenih Ugovora sa Elektroprivredom BiH d.d., odnosno Termoelektranama Tuzla i Kakanj u toku 2017. godine isporučilo 1.107.039 tona mrkog uglja ili 69,46 % ukupne proizvodnje, odnosno 16.592.846 GJ toplote ukupne vrijednosti 88.907.935 KM, pri čemu je ostvarena prosječna cijena 5,36 KM/GJ.

³ „Sl. novine FBiH“, broj:18/09.

Ugovori sa ostalim strateškim kupcima (Alumina i Sisecam Soda Lukavac) sklapaju se na sličan način, s tim da je jedinična cijena toplote u uglju 6 KM /GJ na paritetu franco utovareno na Separaciji rudnika u prevozno sredstvo kupca. Za sve ostale kupce uglj se isporučuje na osnovu narudžbenice i avansnog plaćanja ili odgođenog plaćanja uz obezbjeđenje bankarske garancije, uz fakturisanje po isporuci uglja u skladu sa Cjenovnikom.

Za kupce u inostranstvu sklapaju se pojedinačni Ugovori kojim je definisana cijena, način transporta i špedicije. Cijene utvrđene u ugovorima su u skladu sa Odlukom o cijenama i uslovima prodaje uglja za 2017. godinu po Cjenovniku za ino tržište. Ugovorima je utvrđeno da se kupcu isporučeni uglj dostavlja na mjesto utovara, odnosno predaje ovlaštenom prevozniku kupca, ukoliko se isporuka vrši kamionima, odnosno špediteru ukoliko se isporuka vrši željeznicom. Kupac plaća troškove prevoza do granice i špediterske usluge. Plaćanje preuzetih količina uglja kupac je dužan vršiti prije isporuke (avansno) ili sa odgođenim plaćanjem uz obezbjeđenje garancije banke.

Prihodi od potrošnje učinaka iskazani su 2.256.177 KM i odnose se na prihode interne realizacije ostvarene u restoranima društvene ishrane, jer svi zaposlenici imaju bon od 4 KM za topli obrok dnevno, koji realizuju u vlastitim restoranima kao i prihodi od interne reprezentacije.

Ostali poslovni prihodi iskazani su 319.230 KM i odnose se na prihode od subvencija za pripravnike 48.256 KM, prihode od izdavanja objekata i stanova u zakup 27.754 KM i prihode od naplate štete 151.012 KM.

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 342.514 KM i odnose se na najvećim dijelom na pozitivne kursne razlike po Japanskom kreditu u iznosu od 305.356 KM i prihode od penala i kazni 11.955 KM.

6.1.1.3 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su 87.139 KM i odnose se na prihode od otpisanih obaveza za porez na promet zbog zastare, ukinutih rezervisanja 73.054 KM, prihoda od penala, kazni i sl. 11.955 KM i viškova konstatovanih popisom 2.130 KM.

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi 141.975.916 KM kako slijedi:

	KM	
	01.01.-31.12.2017.	01.01.-31.12.2016
RASHODI	141.975.916	149.668.223
Poslovni rashodi:	135.881.328	135.628.813
Nabavna vrijednost prodane robe	1.950.453	1.979.546
Materijalni troškovi	40.770.608	39.360.036
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	67.385.305	67.962.805
Troškovi proizvodnih usluga	5.185.603	5.029.677
Amortizacija	11.427.434	11.643.009
Troškovi rezervisanja	-	-
Nematerijalni troškovi	8.016.022	7.919.989
Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	1.145.903	1.733.751
Finansijski rashodi	871.021	2.696.725
Ostali rashodi i gubici	5.223.567	11.342.685

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 135.881.328 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodane robe 1.950.453 KM, materijalni troškovi 40.770.608 KM, troškovi plata i ostalih ličnih primanja zaposlenika 67.385.305 KM, troškovi proizvodnih usluga 5.185.603 KM, amortizacija 11.427.434 KM, nematerijalni troškovi 8.016.021 KM i smanjenje vrijednosti zaliha učinaka 1.145.903 KM.

6.1.2.1.1 Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je 1.950.453 KM i na nivou je prošlogodišnje, a odnosi se na nabavnu vrijednost prodane robe za Motel „Zlaća“ i Radnički dom (kuhinja, šank, recepcija) koje čine Radne jedinice Sektora Standarda i usluge Društva. Naprijed navedene nabavke šire su pojašnjene u tački 7. Izvještaja.

6.1.2.1.2 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 40.770.608 KM, a odnose najvećim dijelom na: utrošenu električnu energiju 5.215.467 KM, gorivo 13.904.337 KM, utrošene sirovine i materijal 9.304.688 KM (utrošeni osnovni materijal-kungeri, flokulanti; herbicidi; materijal za rekultivaciju; utrošeno motorno ulje; kancelarijski materijal; utrošak kablova; utrošen ostali materijal), utrošeni rezervni dijelovi 11.506.348 KM (osovine, amortizeri, ležajevi, gume za rudarsku opremu, gumene trake i sl.) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma 686.840 KM.

Potrošnja goriva iskazana je 13.904.337 KM. Odlukom Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje o količinama dizel-goriva, na koje se ne plaća cestarina, Društvu je odobreno za 2017. godinu 14.400.000 litara koliko je odobreno i prethodne godine.

Društvo je u 2017. godini iskazalo potrošnju dizel goriva osobođenog od plaćanja cestarina 12.502.028 litara. Odluka o količinama dizel goriva na koje se ne plaća cestarina donesena je na osnovu člana 36. Zakona o akcizama u BiH i člana 60. Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u BiH, kojim je regulisano da se oslobađanje od plaćanja cestarine odnosi na dizel gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila.

Društvo nema interni akt kojim bi se utvrdilo koje radne mašine i oprema se koriste u procesu proizvodnje, a na osnovu čega bi se pratila potrošnja dizel goriva oslobođenog od plaćanja cestarine u skladu sa Zakonom o akcizama u BiH. U postupku revizije konstatovali smo da se znatan dio potrošnje goriva oslobođenog od cestarine pored rudarskih strojeva odnosi i na potrošnju registrovanih transpornih sredstva i registrovane druge mehanizacije, koje izlaze na otvorenu cestu, te se nismo mogli uvjeriti da se dizel gorivo oslobođeno od cestarine koristi isključivo za proces proizvodnje.

Preporuka:

- ***Internim aktom utvrditi koje se radne mašine i oprema koriste u procesu proizvodnje i u skladu sa tim vršiti nadzor nad utroškom dizel goriva oslobođenog od cestarine u skladu sa Zakonom o akcizama u BiH.***

Praćenje rada kompletne mehanizacije vrši se na način da se na kraju svakog mjeseca sačinjava pregled potrošnje nafte u rudniku, pojedinačno po radnim jedinicama. U navedenom pregledu iskazana je evidencija o rudarskim mašinama pojedinačno iz koje se vide izrađeni moto sati i potrošnja goriva u litrima, te pregled ostalog voznog parka sa pređenim kilometrima i ukupnom potrošnjom goriva u litrima. Navedeni mjesečni pregledi su sačinjeni na osnovu dnevnih izvještaja o radu i zastoju mašina u kojima su iskazani ostvareni efektivni moto sati i na osnovu dnevnika potrošnje goriva sa benzinskih pumpi na kopovima u kojima je iskazana količina usutog goriva po mašinama.

Društvo je sačinilo akt „Tehničko uputstvo za rad na telemetrijskom nadzoru tehnološkog procesa“ koji predstavlja moguće tehničko rješenje za telemetrijski nadzor nad kompletnim radom i kretanjem mašina te utroškom goriva putem GPS uređaja. Međutim, isti se ne primjenjuje u potpunosti i koristi se isključivo za geografsko praćenje kretanja mehanizacije, a ne za kontrolu potrošnje goriva.

Međutim, Društvo nema interni akt kojim bi se jasno definisale procedure praćenja rada mašina, sipanja i utroška goriva, evidentiranja ostvarenih moto sati rada i pređenih kilometara, na osnovu čega bi se vršio adekvatan nadzor nad radom istih. Pored navedenog, Društvo nije utvrdilo normative potrošnje dizel goriva, kojima bi osigurao adekvatan nadzor nad potrošnjom goriva, imajući u vidu potrošenu količinu i učešće u ukupnim poslovnim rashodima Društva od 10 %.

Preporuka:

- *Donijeti interni akt, kojim bi se regulisao način praćenja rada kompletne mehanizacije Društva;*
- *Utvrđiti normative utroška goriva, kako bi obezbijedio adekvatan nadzor nad potrošnjom.*

6.1.2.1.3 Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda najznačajniji su izdaci za plate i ostala lična primanja i čine 50% poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	KM
	01.01.-31.12.2017.
Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	67.385.305
Troškovi plata i naknada plata	53.959.053
Troškovi plata	53.838.202
Troškovi naknada plata	120.851
Ostala lična primanja	13.290.183
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	236.691
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih	13.053.492
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	136.069
Troškovi naknada članovima odbora, komisija...	104.636
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	31.433

Troškovi plata i naknada plata zaposlenih iskazani su 53.959.053 KM i odnose se na troškove plata i naknada plata: neto plate, doprinosi, porez na dohodak, naknade plata za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se isplaćuju u skladu sa usvojenim aktima. Tokom 2017. godine primljeno je 259 zaposlenika, na određeno radno vrijeme u trajanju od šest mjeseci, od toga: 256 zaposlenika po oglasu o prijemu u radni odnos na određeno vrijeme koji se nalaze na evidenciji Biroa za zapošljavanje (fizički radnici-utovarivači u jami, vozači dampera, vozači teretnih vozila, bageristi, buldožeristi, elektromehaničari, mehaničari, bravari istovarivači uglja i sl), 2 zaposlenika Odlukom Uprave (čistač poslovnih prostorija i tehničar za operativu) i 1 zaposlena osoba sa invaliditetom. Istovremeno Društvo je napustilo 185 zaposlenika

Prilikom obračuna i isplate plata i naknada primjenjuju se odredbe Zakona o radu, Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH, Pravilnika o radu (decembar 2016. godine), Organizacije i sistematizacije radnih mjesta (sa koeficijentima složenosti radnih mjesta) i ugovori o radu. Pravilnikom o radu na jedinstven način su regulisane plate zaposlenika, osnovna i najniža neto plata, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci na platu, naknade plata, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja.

Obračun plata i naknada vrši se u okviru Službe finansijske operative i obračuna unutar Ekonomsko finansijskog sektora. Osnovna plata proizvod je broja sati efektivnog rada u toku mjeseca, najniže neto satnice i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova. Visina neto satnice u Društvu utvrđuje se mjesečno Odlukom Direktora, a u skladu sa Pravilnikom o radu i Granskim kolektivnim ugovorom. U 2017. godini neto satnica iznosila je 2,40 KM.

Najviša neto plata isplaćena u Društvu u 2017. godini je plata Direktora u iznosu 4.355 KM (bez minulog rada), a najniža 520 KM (plata čistača poslovnih prostorija), dok je prosječna neto plata na nivou Društva iskazana 989 KM.

Mjesečna neto plata generalnom direktoru utvrđena je u visini 5 prosječnih neto plata isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, Izvršnom direktoru za tehničke poslove u visini 4,7, a ostalim Izvršnim direktorima 4,2 prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Tako utvrđene plate uvećavaju se za visinu minulog rada, što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima

članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH⁴.

Društvo je u 2017. godini imalo formiranih 75 komisija po raznim osnovama. Izdaci za rad u komisijama iskazani su 111.310 KM, a isplaćivale su se na osnovu Odluke direktora, a u skladu sa Pravilnikom o radu i Pravilnikom o novčanim naknadama za povremene poslove.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su komisije formirane uglavnom za obavljanje redovnih poslova, s obzirom na to da su isti navedeni u opisu poslova sistematizovanih radnih mjesta. Navodimo sljedeće primjere: Komisija za ispraćaj penzionera i prijem porodica poginulih rudara, Komisija za utvrđivanje prava na rentu, Komisija za reklamacije, Komisija za usklađivanje ugovora o radu sa novim Pravilnikom o radu, Komisija za utvrđivanje štete na stambenim objektima i imovini radnika, Komisija za učešće na međunarodnom sajmu energetike, Komisiji za izradu prijedloga radnih mjesta, Komisija za provođenje postupka nabavke robe, Komisija za prijem u radni odnos, Komisija za provođenje postupka i obavljanje psiho testa po raspisanom oglasu o prijemu u radni odnos, Komisija za obavljanje intervjua po raspisanom oglasu o prijemu u radni odnos, Komisija za izradu elaborata, Stručna popisna komisija, Komisija za eksproprijaciju nekretnina, Komisija za izradu prijedloga radnih mjesta na kojima bi se staž osiguranja trebao računati sa uvećanim trajanjem i ostale komisije. Potrebno je naglasiti da se u komisijama uglavnom ponavljaju isti zaposlenici tehničke struke. Naknada za rad u komisiji (nakon dostavljenog izvještaja o radu) isplaćivana je po članu komisije od 100 KM do 800 KM i za iste su obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

Preporuka:

- **Preispitati i racionalizirati naknade komisijama posebno u slučajevima kada su poslovi djelokruga rada komisija predviđeni sistematizacijom radnih mjesta i čine redovnu djelatnost Društva.**

Troškovi službenih putovanja zaposlenih iskazani su 236.691 KM. Najveći dio se odnosi na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji 25.907 KM, dnevnice za službena putovanja u inostranstvu 88.225 KM i troškove smještaja na službenom putovanju u inostranstvu 86.286 KM. Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuje se na način propisan za Federalne organe uprave i u skladu sa Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja iz augusta 2016. godine.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su 13.053.492 KM, a čine ih: **KM**

	01.01.-31.12.2017.
TROŠKOVI OSTALIH PRIMANJA I NAKNADA ZAPOSLENIH	13.053.492
Topli obrok	6.887.987
Prevoz zaposlenika na posao i sa posla	2.430.814
Regres za godišnji odmor	1.161.730
Otpremnine	868.482
Izdaci povodom dana rudara	1.049.512
Pomoći za liječenje i smrtni slučajevi	404.214
Ostala prava zaposlenih	250.753

Naknade za topli obrok iskazane su 6.887.987 KM, a isplaćuju se na osnovu Odluke o utvrđivanju vrijednosti toplog i hladnog obroka u toku rada i novčane naknade u visini od 10 KM (6 KM u novcu i 4 KM u bonu za jedan topli obrok u toku rada u kome je sadržan iznos PDV-a). Na iznos naknade za topli obrok koji prelazi neoporezivi iznos obračunavaju se i plaćaju porezi i doprinosi.

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su 2.430.814 KM, a obračunavaju se u iznosu cijene mjesečne karte do mjesta prebivališta zaposlenika, a u skladu sa Pravilnikom o radu.

⁴ "Sl. novine FBiH", broj: 12/09"

Naknade zaposlenim za godišnji odmor (regres) u 2017. godini iskazane su 1.161.730 KM, u visini od 430 KM za 2.702 zaposlenika, a u skladu sa Odlukama direktora Društva i Pravilnika o radu. Isplata regresa izvršena je u visini od 50% prosječne tromjesečne neto plaće ostvarene u FBiH.

Naknade za otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su 868.482 KM, a obračunate su za 167 zaposlenika u visini od pet prosječnih plata radnika ostvarenih u prethodnom tromjesečju ili u visini iznosa tri prosječne plate u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, što je povoljnije, a u skladu sa članom 139 Pravilnika o radu.

Izdaci povodom dana rudara iskazani su 1.049.512 KM i isplaćene su na osnovu donesene Odluke Uprave Društva od 18.12.2017. godine za jednokratne isplate u visini od 300 KM zaposlenicima Društva povodom Dana rudara u skladno članu 148 Pravilnika o radu.

Pomoći za liječenje i smrtni slučajevi iskazani 404.214 KM, a isplaćuje se na osnovu Odluka direktora i Pravilnika o radu Društva.

Ostala prava zaposlenih iskazana su 250.753 KM, a odnose se na: kotizacije za seminare, savjetovanja i simpozije 32.044 KM, troškovi polaganja stručnih ispita i sl. 51.675 KM, specijalizacija radnika 5.368 KM i troškovi korištenja banjskog liječenja 161.688 KM, u skladu sa Odlukama Uprave i Pravilnika o radu.

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su 104.636 KM i odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora od 58.967 KM i članovima Odbora za reviziju i Odjela za internu reviziju 37.988 KM, naknade članovima Skupštine Društva 6.357 KM, sa pripadajućim porezima i doprinosima i ostale naknade 1.324 KM.

Mjesečna naknada za rad predsjednika i članova Nadzornog odbora regulirana je Ugovorima i Odlukom Skupštine Društva od 30.06.2015. godine u iznosu od 2 prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca predsjedniku Nadzornog odbora, a članovima 80 % od naknade predsjednika, uz pisanu saglasnost resornog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Mjesečne naknade Odboru za reviziju prema Odluci Skupštine Društva od 28.06.2016. godine utvrđene za predsjednika u iznosu jedne prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, a članovima 80% od iznosa mjesečne naknade predsjednika.

Tokom 2017. godine Nadzorni odbor je održao 25 redovnih i 1 vanrednu sjednicu, Odbor za reviziju 12 redovnih i 1 vanrednu sjednicu.

Na osnovu čl. 9. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i Javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, Direktor donosi Nalog o isplati naknade za rad punomoćnicima za prisustvovanje na sjednicama u visini od 300 KM po održanoj sjednici. Skupština Društva u 2017. godini održala je 1 redovnu i 3 vanredne sjednice.

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl. iskazani su 31.433 KM, a odnose se na naknade po osnovu Ugovora o djelu najčešće za poslove: stručni tim za obavljanje sistematskog pregleda i ocjeni sposobnosti radnika, tehnički pregled dalekovoda, tehnički pregled sistema telemetrijskog nadzora i upravljanje dijelom tehnološkog procesa, praktična nastava i provjera znanja novih članova čete za spašavanje, rukovanje i održavanje izolacionog aparata, provjera znanja iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara i sl.

6.1.2.1.4 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 5.185.603 KM, a odnose se na: troškove usluga održavanja 2.159.644 KM (održavanje stalnih sredstava, građevinskih objekata, usluge čišćenja, troškovi obezbjeđenja imovine), troškovi transportnih usluga 1.751.634 KM, troškovi ostalih usluga 536.062 KM (troškovi zaštite na radu, troškovi uvoza i izvoza, usluge za izvršene pomoćne fizičke poslove u skladu sa Ugovorom o angažovanju radne snage sa firmom „Fisco-trade“ d.o.o. Banovići), troškovi reklame i sponzorstva 527.679 KM, troškove usluga izrade i dorade učinaka 117.773 KM (usluge rada mehanizacije trećih lica), troškove zakupa 88.538 KM (zakup parking prostora od Općine, korištenje gradskog građevinskog zemljišta) i troškove sajmovia 4.273 KM.

Troškovi transportnih usluga iskazani su 1.751.634 KM, a odnose se najvećim dijelom na ugovorene transportne usluge kamionskog prevoza 1.333.438 KM i transportne usluge prevoza uglja

željeznicom 391.896 KM. Društvo je u 2017. godini koristilo usluge kamionskog prevoza od firme „POZDER“ d.o.o. Banovići za prevoz rovnog uglja na relaciji od Površinskih kopova PK Turija i PK Grivice do pogona Separacija, prevoz taloga iz taložnih bazena i jalovine i taloga SCF-a iz pogona Separacija na PK Čubrić, sklopljenih nakon provedenog otvorenog i pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci i dva direktna postupka (što je šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja). Prema zaključenim Ugovorima utvrđene su jedinične cijene za prevoz rovnog uglja, taloga iz taložnih bazena i jalovine na relacijama koje su prema izjavama odgovornih lica udaljene oko 10 km, u rasponu od 4,70 KM do 5,35 KM po toni⁵.

Društvo prevezene količine taloga i jalovine mjeri na način da se svakog dana vaga samo jedanput svaki kamion koji je vozio na taj dan i ta izvagana količina se koristi kao parametar količine za sve ostale prevezene ture tog dana. Naime, u prilogu Dnevnog izvještaja o radu kamiona na odvozu taloga i jalovine, koji se sačinjava za svaki kamion koji je radio na taj dan, je jedan vagarski list po kamionu sa iskazanom količinom utovarene mase vaganom samo jednom tog dana. Nije nam prezentirana validna dokumentacija, odnosno pojedinačne otpremnice i vagarski listovi za svaki kamion po svakoj turi iz koje se može potvrditi da je i izvršen evidentirani broj tura i iskazane prevezene količine.

Na osnovu naprijed navedenog, ne možemo potvrditi opravdanost visine ugovorene cijene, s obzirom na saznanja o visini cijene prevoza uglja od strane drugih prevoznika.

Isto tako ne možemo potvrditi ni iskazane količine prevezenog taloga i jalovine jer se ne sačinjavaju pojedinačne otpremnice i vagarski listovi za svaki kamion po svakoj turi, a samim time ne možemo potvrditi ni ispostavljene fakture, jer nisu sačinjene na osnovu vjerodostojne dokumentacije. Ne možemo potvrditi ni opravdanost angažovanja vanjskih prevoznika za prevoz rovnog uglja i taloga iz taložnih bazena i jalovine, s obzirom na to da se radi o redovnoj djelatnosti i da Društvo raspolaže značajnim brojem vlastitih transportnih sredstava.

Preporuke:

- **Potrebno je fakturisanje usluga prevoza sačinjavati na osnovu vjerodostojne dokumentacije, koja bi bila osnova za iskazivanje troškova transportnih usluga;**
- **Radi racionalizacije troškova, preispitati potrebu angažovanja vanjskih prevoznika za prevoz rovnog uglja i taloga iz taložnih bazena i jalovine, s obzirom da se radi o redovnoj djelatnosti te da Društvo raspolaže značajnim voznim parkom.**

Transportne usluge prevoza željeznicom regulirane su Ugovorom između Društva i JP Željeznice Federacije BiH o prijevozu uglja na relacijama Banovići-Zvornik i Banovići-Brčko sklopljenog na godinu dana za kupce iz inostranstva. Obračun i fakturisanje prijevoznih troškova vrši stanica Banovići prije svake pojedinačne otpreme pošiljke.

Putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci, Društvo je provodilo i reklamno propagandne usluge, koje ustvari predstavljaju usluge sponzorstva i reklame od strane: televizije sa područja Tuzlanskog kantona, sportskih udruženja, klubova i slično u ukupnom iznosu 527.679 KM. Navodimo primjere ugovora o javnoj nabavci reklamno propagandnih usluga sklopljen između Društva i FK „Budućnost“ Banovići u iznosu od 300.000 KM za 12 mjeseci; te Ugovor sklopljen sa UG ŽKK „RMU Banovići“ u ukupnom iznosu 36.000 KM bez PDV-a na period od osam mjeseci i sl. što je šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja.

6.1.2.1.5 Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iskazani su 11.427.434 KM. Amortizacija stalnih sredstava vršena je linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“.

---

⁵ Raspolažemo Ugovorima Elektroprivrede BiH d.d Sarajevo u kojima se na znatno dužoj relaciji od RMU „Banovići“ do TE „Tuzla“ ugalj prevozi po utvrđenoj cijeni od 1,94 KM do 4 KM po toni.

6.1.2.1.6 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 8.016.022 KM i odnose se na: ostale nematerijalne troškove 4.214.091 KM, troškove poreza, naknada, taksi na teret pravnog lica 1.733.551 KM (komunalne i druge naknade 1.085.512 KM; takse, sudski troškovi i troškovi vještačenja 210.522 KM; vodoprivredne naknade/doprinosi 202.339 KM; poseban porez za zaštitu od nesreća 160.272 KM; naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma 74.083 KM i sl.), troškove neproizvodnih usluga 1.131.777 KM (zdravstvene usluge 224.818 KM, komunalne usluge 205.909 KM, usluge vatrogasne jedinice 110.320 KM, usluge zagrijavanja poslovnih prostorija 166.691 KM, advokatske usluge 33.772 KM i sl.), troškovi premija osiguranja 464.858 KM (osiguranje imovine 101.284 KM i osiguranje radnika 363.574 KM u skladu sa sklopljenim Ugovorima), troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga 203.699 KM, troškovi reprezentacije 157.960 KM, troškovi platnog prometa 66.728 KM i troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza 43.357 KM.

Najveći nematerijalni trošak Društva predstavljaju ostali nematerijalni troškovi iskazani 4.214.091 KM, koji se odnose na naknade za eksploataciju mineralnih sirovina - koncesije u skladu sa Ugovorom 1.579.296 KM, rudarske štete (kupoprodajni ugovori, eksproprijacija, oštećenja na zemljištima, i sl.) 2.057.736 KM, te isplaćene presude po pojedinačnim tužbama po Kolektivnom ugovoru (iz ranijeg perioda) 238.4519 KM (glavnica), troškovi obeštećenja-vansudska poravnjanja 99.649 KM i sl.

Komunalne i druge naknade iskazane 1.085.512 KM odnose se na komunalne naknade 834.882 KM, porezi po nalogu Porezne uprave br.13/09-15-11-1078/17 od 03.11.2017. godine 186.458 KM (naknadno utvrđeni porezi na dohodak, doprinosi za PIO, zdravstvo za banjsko liječenje i utvrđene kamate za kašnjenje u periodu od 2015.-2017. godine) i naknade za gradsko zemljište 64.173 KM.

Troškovi reprezentacije iskazani su 157.960 KM, a odnose se na usluge za svrhe reprezentacije u zemlji 24.122 KM i upotrebljena vlastita dobra i usluge u svrhu reprezentacije 133.839 KM. Navedeni troškovi regulirani su Pravilnikom o reprezentaciji (decembar 2015. godine), Planom poslovanja, Odlukom o iznosu pojedinačnih ograničenja troškova po osnovu reprezentacije nastalih u restoranima toplog obroka i kafe kuhinji „Direkcija“ (decembar 2015.godine) i Odluke o visini sredstava za plaćanje putem biznis kartice (decembar 2015. godine). Pravo na internu i eksternu reprezentaciju imaju Direktor Društva, Izvršni Direktori, pomoćnik Direktora, Sekretar Društva i lica koje Direktor ovlasti.

6.1.2.1.7 Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka

Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka iskazano je u iznosu 1.145.903 KM, a odnosi se na obračunate troškove koji ulaze u cijenu koštanja uglja po osnovu godišnjeg obračuna proizvodnje.

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 871.021 KM, a najvećim dijelom se odnose se na: rashode kamata po sudskim presudama po Kolektivnom ugovoru 218.906 KM, kamate po kreditima 497.737 KM, te kamate po nalogu inspekcije 96.059 KM.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 5.223.567 KM, a odnose se na: rashode i gubitke na zalihama i ostale rashode 5.191.675 KM, te rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja 24.687 KM, u skladu sa Zaključkom broj 3041/18 od 21.02.2018. godine, na prijedlog popisne komisije nakon obavljenog Godišnjeg popisa.

Rashodi na zalihama i ostali rashodi iskazani su 5.191.675 KM, a čine ih:

- rashodi iz ranijih godina iskazani 4.591.830 KM, koji se odnose na ostatak isplate po Sporazumu o poravnanju potraživanja zaposlenika po osnovu prava iz Kolektivnog ugovora. Naime, Odlukom od 29.04.2011. godine, ukupne obaveze prema zaposlenicima po osnovu prava iz Kolektivnog ugovora u neto iznosu bile su iskazane 22.965.381 KM i pripadajuće obaveze po osnovu poreza i doprinosa u skladu sa važećim zakonskim propisima u iznosu 17.905.176 KM. Ukupan broj potpisanih sporazuma bio je 2.516.

Zaključno sa septembrom 2017. godine izvršene su isplate po osnovu navedenog Sporazuma;

- drugi naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina iskazani su 210.394 KM, a odnose se najvećim dijelom na naknadno utvrđene doprinose za ratni period za penzionere 10.735 KM i naknadno utvrđeni rashodi po osnovu obračuna taksi za naftne derivate za period VII-XII/2014.godine i I-XII/2015 godine 177.293 KM, a u skladu sa Rješenjem Porezne uprave od 03.11.2017. godine. Naime, Društvo, kao krajnji korisnik naftnih derivata, dužan je u skladu sa Zakonom o naftnim derivatima u FBiH⁶ i Pravilnikom o dostavljanju podataka iz naftnog sektora⁷ plaćati takse na promet naftnih derivata u visini od 0,01 KM po litri naftnih derivata koji služe za krajnju potrošnju, uključujući i LPG koji se koristi u motorima za unutrašnje sagorijevanje;
- drugi naknadno utvrđeni rashodi iskazani 96.614 KM, a odnose se na 232. pojedinačne tužbe po Kolektivnom ugovoru po osnovu poreza i doprinosa i razlika po MIP- u za period 2004.-2007. godina.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u 2017. godini iskazalo pozitivan finansijski rezultat (dobit) u iznosu 6.190.712 KM, dok je u 2016. godini dobit iskazana 1.153.449 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat, s obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo rezervisanja za izvjesne sudske sporove u skladu sa MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva u iznosu od 1.560.000 KM (tačka 8. Izvještaja);
- zalihe nije vrednovalo u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu umanjjenja vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS 36- Umanjenje vrijednosti sredstava.
- nije vršeno umanjjenje vrijednosti Transportnog sistem jalovine na površinskom kopu Turija iskazanog 12.046.750 KM, započetog još 1986. godine, a koji je demontiran (tačka 6.2.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu sumnjivih i spornih potraživanja koja nisu naplaćena duže od godinu dana u iznosu od 18.471.638 KM (tačka 6.2.2.3 Izvještaja).

Uprava Društva je na sjednici održanoj 28.02.2018. godine donijela Odluku o prijedlogu raspodjele dobiti za 2017. godinu za potrebe predaje finansijskih izvještaja Finansijskoj informatičkoj agenciji, kojom se dobit raspoređuje u rezerve 3.095.356 KM i neraspoređenu dobit 3.095.356 KM, a konačnu odluku donijeće Skupština Društva. Skupština Društva do okončanja revizije nije donijela konačnu Odluku o raspodjeli dobiti za 2017. godinu, niti je usvojila Izvještaj o poslovanju Društva za 2017. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	115.917.560	117.330.518
Nematerijalna sredstva	1.416.950	1.473.560
Nekretnine, postrojenja i oprema	112.491.488	114.662.033
Dugoročni finansijski plasmani	1.776.538	914.719
Dugoročna razgraničenja	232.584	280.206

⁶ „Sl. novine FBiH“ broj 52/14;

⁷ „Sl. novine FBiH“ broj 16/16.

Nematerijalna stalna sredstva iskazana su 1.416.950 KM, a odnose se na koncesiju (pravo na eksploataciju mrkog uglja) za površinsku i jamsku eksploataciju uglja unutar granica eksploatacionog polja na području općina Banovići, Lukavac i Živinice ukupne površine 5.650,20 ha. Ugovor o koncesiji sklopljen je 21.12.2012. sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva Tuzlanskog kantona na period od 30 godina uz jednokratnu naknadu za dodjeljenu koncesiju od 1.700.000 KM, koja je plaćena u 24 jednake mjesečne rate zaključno sa 31.12.2014. godine. Društvo je navedeni iznos plaćene jednokratne naknade uz preporuku eksterne revizije evidentiralo na poziciji nematerijalnih sredstava, uz obračun amortizacije na period od 30 godina. Ugovorom je utvrđena i tekuća koncesiona naknada u iznosu od 1 KM/t otkopanog uglja.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u sljedećoj tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pogon.i kancel.namj.	Transportna Sredstva	Mat.sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 01.01.2017.	26.632.914	174.721.803	385.371.410	8.306.682	7.527.963	22.438.319	624.999.090
-direktna povećanja u 2017.						9.208.981	9.208.981
-prenos sa pripreme	465.247		7.020.008	315.310	474.993.	(8.275.558)	0
-otuđenje i rashodovanje		(14.254)	(1.682.717)	(9.308)	(239.788)	-	(1.946.067)
-ostalo		(132.045)	(1.781.884)	(9.529)			(1.904.400)
na dan 31.12.2017.	27.098.161	174.575.504	388.926.817	8.622.213	7.763.168	23.371.742	630.357.604
2 Akumulirana amortizacija							
na dan 01.01.2017.	-	163.992.178	332.472.228	7.253.301	6.619.351		510.337.057
-amortizacija za 2017.	-	665.201	10.191.797	291.665	222.161		11.370.824
-otuđenje i rashodovanje	-	(14.254)	(1.680.875)	(9.308)	(239.788)		(1.944.225)
-ostalo	-	(132.045)	(1.775.022)	(9.529)			(1.897.538)
na dan 31.12.2017.	0	164.511.080	339.208.128	7.545.187	6.601.724		517.866.118
3 Neto knjigovo. vrijednost							
na dan 01.01.2017.	26.632.914	10.729.625	52.899.182	1.053.381	908.612	22.438.319	114.662.033
na dan 31.12.2017.	27.098.161	10.064.424	49.718.689	1.077.026	1.161.444	23.371.742	112.491.488

Zemljište iskazano 27.098.161 KM, odnosi se na zemljišta jamskih kopova, deponija jalovine, puteve, građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. Ukupna površina zemljišta iznosi 2.074,35 Ha i u zemljišnim knjigama se vodi sa pravom raspolaganja odnosno trajnim pravom korištenja. Povećanje u iznosu od 465.247 KM, odnosi se na kupljena zemljišta od fizičkih lica, što je verificirano notarskim ugovorom ili sudskim nagodbama za ekspropisana zemljišta na kojima se vrši eksploatacija uglja.

Građevinski objekti iskazani su 10.064.424 KM (nabavne vrijednosti 174.575.504 KM, ispravke vrijednosti 164.511.080 KM), a čine ih zgrade uprave i administracije, radionice, hale, rudarski objekti, mostovi, objekti željezničkog saobraćaja (pruge, kolosjeci, skretnice), zgrada hotela Zlaća, Radničkog doma. Smanjenje u iznosu od 14.254 KM odnosi se na rashodovani kontejner, a smanjenje od 132.045 KM odnosi se objekte koji su u potpunosti amortizovani i preknjiženi na stalna sredstva namjenjena prodaji prema Odluci Uprave Društva kojom su ista predložena za prodaju.

Postrojenja i oprema iskazani su 49.718.689 KM (nabavne vrijednosti 388.926.817 KM; ispravke vrijednosti 339.208.128 KM), a čine ih oprema za obavljanje proizvodne djelatnosti (damperi, bageri, utovarivači, buldožeri, grejderi oprema za željeznički saobraćaj, laboratorijska oprema), oprema za obavljanje administrativnih poslova i oprema za ugostiteljstvo. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 7.020.008 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku šest dizel motora za kamione 4.027.149 KM od dobavljača „Remex“ d.o.o. Tuzla, nabavku dva buldozera gusjeničara 1.108.981 KM dobavljača „NGH“ d.o.o. Tuzla, nabavku trakastog transportera u jami 664.982 KM (Remex d.o.o. Tuzla), četiri grabuljasta transportera 799.619 KM (TTU energetik d.o.o. Tuzla), i nabavku računarske opreme 129.430 KM. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme u iznosu od 1.682.717 KM odnosi se na rashodovana stalna sredstva koja su u potpunosti amortizovana na osnovu zapisnika komisije i Odluka Uprave Društva u kojim je navedeno da su sredstva u potpunosti dotrajala i predložena je njihova

prodaja u staro željezo ili prodaja kao otpadnog materijala. Smanjenje u iznosu od 1.781.884 KM odnosi se na isknjižene stare amortizovane motore za kamione koji su zamjenjeni novim kupljenim motorima.

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su 1.077.026 KM (nabavne vrijednosti 8.622.213 KM; ispravke vrijednosti 7.545.187 KM), a čine ih mjerni, kontrolni i specijalni aparati, vatrogasna oprema i ostala oprema za zaštitu i kancelarijski namještaj. Povećanje vrijednosti u iznosu od 315.310 KM najvećim dijelom odnosi se na nabavku mobilnog rasklopnog postrojenja za površinski kop Turiju u iznosu od 159.900 KM, nabavka kancelarijskog namještaja 35.955 KM, čistač visokog pritiska 7.356 KM. Povećanje u iznosu od 9.529 KM odnosi se na preknjižene protivpožarne aparata koji su Odlukom preknjiženi sa sitnog inventara na stalna sredstva. Smanjenje u iznosu od 9.308 KM odnosi se na rashodovana i otpisana sredstva na osnovu Zapisnika i Odluka.

Transportna sredstva iskazana su 1.161.444 KM (nabavne vrijednosti 7.763.168 KM; ispravke vrijednosti 6.601.724 KM), a čine ih putnički automobili, autobusi, kamioni, teretna i vučna vozila, i ostala transportna sredstva. Povećanje na ovoj poziciji iskazano je 474.993 KM, a odnosi se najvećim dijelom na nabavku osam teretnih vozila Ford ranger u ukupnom iznosu od 345.600 KM i putničkih vozila Ford Mondeo 110.088 KM. Nabavke ovih vozila izvršene su od istog dobavljača „Remex“ d.o.o. Tuzla nakon provedenih otvorenih postupaka nabavki. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava u iznosu od 239.788 KM odnosi se na rashodovnih 6 putničkih vozila, jedan minibus i jedan kamion, koji su u potpunosti otpisani te za koje je na osnovu Zapisnika Komisije za rashod donesena Odluka o rashodovanju. Odlukom je konstatovano da će se navedena vozila demontirati i prodati u staro željezo.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su 23.371.742 KM, a najznačajni projekti su:

- **transportni sistem jalovine na površinskom kopu Turija** iskazan 12.046.750 KM- projekat koji je započeo 1986. godine, ali zbog ratnih dejstava prekinuta je nabavka i izgradnja. Društvo nije izvršilo procjenu navedenih ulaganja, iako je Komisija za popis osnovnih sredstava još za 2016. godinu konstovala da nije bila u stanju procijeniti cjelovitost navedene investicije jer je prilikom montaže, pa zatim demontaže, došlo do promjene činjeničnog stanja, te je predložila da se formira stručna komisija koja će izvršiti reviziju istog. **Uvidom u činjenično stanje ove investicije konstatujemo da je transportni sistem demontiran i da se nalazi u dijelovima više od 30 godina, a nikad nije urađena procjena i smanjenje vrijednosti navedenih ulaganja.**

Preporuka:

- **Potrebno je izvršiti procjenu vrijednosti demontiranih dijelova transportnog sistema jalovine na površinskom kopu Turija i za iznos smanjenja vrijednosti ulaganja teretiti rashode poslovanja.**

Potrebno je istaći da je Društvo u 2018. godini potpisalo Ugovor o reviziji, nabavci i montaži transportnog sistema za otkrivanje na PK Turija sa Konzorcijem TTU energetik d.o.o. Tuzla, Deling d.o.o. Tuzla, Rudarski institut d.d.Tuzla i FTT WOLBROM Poljska ukupne vrijednosti 11.100.713 KM;

- **pripremni radovi na izgradnji Termoelektrane Banovići Blok 1 – 350 MW** (u daljem tekstu TE) iskazani su 6.308.036 KM – projekat je započeo 04.02.2008. godine kada je Nadzorni odbor Društva donio Odluku o usvajanju elaborata „Osnovni koncept dugoročnog razvoja RMU Banovići kao integralnog energetskeg objekta Rudnika i Termoelektrane Banovići“, kojim je definisana izrada investiciono-tehničke dokumentacije za izgradnju TE. Odlukom o proglašenju javnog interesa i pristupanju pripremi izgradnje i izgradnji prioritetnih elektroenergetskih objekata u FBiH⁸ koju je donijela Vlada FBiH 15.02.2010. godine, Društvo je dobilo nadležnost nosioca aktivnosti pripreme i realizacije izgradnje TE. Na osnovu toga, u 2014. godini, dobivene su saglasnosti Vlade FBiH i Parlamenta FBiH (oba Doma) o provođenju aktivnosti na pronalaženju strateškog partnera za izgradnju TE. Radi izbora strateškog partnera za izgradnju i finansiranje TE, Društvo je kao nosilac projekta, nakon provedenog međunarodnog tendera, izabralo Konzorcij KPMG BiH d.o.o. Sarajevo (finansijski konsultant), VPC GmbH Njemačka (tehnički konsultant) i Wolf Theiss d.o.o. Sarajevo (pravni konsultant) za pružanje pomoći kod izbora strateškog partnera, sa kojim je potpisan Ugovor 09.01.2015. godine

⁸ "Sl. novine FBiH", broj:08/10; 20/15

ukupne vrijednosti 555.750 EUR-a. Društvo je u maju 2015. godine sačinilo tendersku dokumentaciju po međunarodnom javnom pozivu za izbor strateškog partnera za finansiranje i izgradnju TE. Tenderskom dokumentacijom je utvrđeno da strateški partner osigura finansiranje i izgradnju TE, a Društvo će vraćati kredit pod uslovima koji će biti definisani posebnim ugovorom. Nakon provedenih aktivnosti od strane Društva i izabranog strateškog partnera, Parlament FBiH je dao svoju saglasnost 08.10.2015. godine (Zaključak Doma naroda) i 14.10.2015. godine (Zaključak Predstavničkog doma) na predloženi Ugovor o inženjeringu, nabavci i izgradnji TE po sistemu „ključ u ruke“ sa izabranim ponuđačem DONGFANG ELECTRIC CORPORATION LIMITED iz Kine, ukupne vrijednosti 405.303.542 EUR-a, na koji je i Vlada FBiH Zaključkom od 22.10. 2015. godine dala saglasnost. Navedenim Zaključkom Vlade FBiH navedeno je da će Vlada FBiH pokrenuti postupak izdavanja Sub-suverene kreditne garancije za finansiranje Projekta u skladu sa važećim zakonskim propisima i procedurama. Nakon toga, Društvo je parafiralo Ugovor sa naprijed navedenim izvođačem 24.11.2015. godine, a dana 05.07.2017. godine, parafiran je i Ugovor za usluge upravljanja i održavanja TE u ukupnom iznosu od 21.000.000 EUR-a, kojim je definisano da će izvođač radova nakon izgradnje TE u narednih 3 godine raditi na poslovima upravljanja i održavanja postrojenja i obučavanja kadrova. Radi realizacije naprijed navedenih Ugovora, obezbijeđen je kredit u vrijednosti od 85% investicije sa Industrial and Commercial Bank of China i parafiran ugovor 03.07.2017. godine u ukupnoj vrijednosti od 415.564.028,90 EUR-a sa rokom otplate od 11 godina uz grace period od 4 godine u jednakim polugodišnjim ratama uz kamatnu stopu 2,2% + EURIBOR i naknadu za odobrena, a neiskorištena sredstva od 0,9 % godišnje. Planirani početak prvog povlačenja sredstava je 31.05.2018. godine. Ostalih 15% investicije planiran je kreditnim zaduživanjem kod komercijalnih banaka u zemlji koji do okončanja revizije nije obezbijeđen. Za navedene Ugovore sa izvođačem radova kao i za kreditna zaduženja potrebna je garancija Vlade FBiH, koja još nije obezbijeđena, nakon čega će se pristupiti zaključivanju konačnog Ugovora sa izvođačem radova i Konačnih Ugovora o kreditnom zaduživanju.

Društvo je radi realizacije izgradnje TE do 31.12.2017. godine iz vlastitih sredstava utrošilo 6.308.035 KM, od čega se na kupovinu zemljišta odnosi 559.326 KM, izradu idejnog projekta 1.026.811 KM, izmještanje dalekovoda 1.165.109 KM, izrada predfizibiliti studije rudarskom institutu Tuzla 342.728 KM, plaćanje usluga konsultantima 1.127.714 KM, prevoz uglja u Kinu radi ispitivanja 78.233 KM, usluge istražnih bušenja 68.266 KM i ostale usluge, saglasnosti, ispitivanja i sl.

- **pripremni radovi na izgradnji Tvornice cementa Banovići** iskazani su 813.135 KM - projekat za koji je Uprava Društva 18.02.2016. godine, uz saglasnost Nadzornog odbora, donijela Odluku o proglašenju projekta Tvornice cementa Banovići od strateškog značaja za Društvo. Naime, Odlukom je definisano da će se formirati novo preduzeće Tvornica cementa Banovići, koje će se napraviti na zemljištu Društva i koristit će laborac, krečnjak i otpad od sitnog uglja Društva, što će biti priznato kao učešće u kapitalu novog Društva. Društvo je krenulo u pripremne radove na izgradnji Tvornice cementa Banovići, bez prethodno dobivene saglasnosti Skupštine Društva što nije u skladu sa članom 234. Zakona o privrednim društvima.

Do sada, Društvo je uradilo predfizibiliti studiju i idejni projekat Tvornice cementa, studiju uticaja na okoliš, idejni projekat vodovoda i kanalizacije, pripremne geotehničke studije, idejni plan upravljanja otpadom i testiranje sirovina za proizvodnju cementa. Društvo je također pribavilo značajan broj dozvola i saglasnosti kao što su: Akt Federalnog ministarstva prostornog uređenja, kojim je Tvornica cementa unesena u Prijedlog Prostornog plana FBiH, saglasnost na Nacrt Regulacionog plana Tuzlanskog kantona, vodna saglasnost, Zaključak o odobrenju Studije uticaja na okoliš, okolinska dozvola, elektroenergetska saglasnost, a u toku je pribavljanje Urbanističke saglasnosti. U skladu sa Uredbom o pravilima promjene strukture kapitala po osnovu zajedničkog ulaganja⁹ kojom je utvrđeno da postupak prikupljanja ponuda (tender) za zajedničko ulaganje provodi Agencija za privatizaciju i da ista donosi odluku o proglašenju najpovoljnijeg ponuđača, Društvo se Dopisom od marta 2018. godine obratilo Agenciji za privatizaciju. U Dopisu se traži davanje mišljenja vezano za primjenu navedene Uredbe, prije svega imajući u vidu da je Društvo već duže vrijeme radilo na stvaranju tehničkih,

⁹ "Sl. novine FBiH", broj:73/06

ekonomskih i pravnih pretpostavki za realizaciju projekta izgradnje Tvornice cementa, te je provelo aktivnosti na izradi Investiciono-tehničke i okolinske dokumentacije i pribavljanju dozvola i saglasnosti. Također, traži se što hitniji odgovor, kako bi Društvo moglo pravovremeno definisati naredne korake u vezi realizacije projekta. Do okončanja revizije nije dobiven odgovor Agencije za privatizaciju.

Preporuka:

- **Za ulaganja u izgradnju Tvornice cementa Banovići obezijediti saglasnost Skupštine društva.**

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su 1.776.538 KM, a odnose se na učešće u kapitalu Tvornice transportnih uređaja energetik d.o.o. Tuzla 1.662.000 KM, po osnovu Odluke o osnivanju ovog preduzeća, zajedno sa J.P.Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo od 10.10.2016. godine, kojom je definisano da Društvo učestvuje sa 20 % vlasništva. Na ovoj poziciji iskazane su i izdate obveznice Vlade FBiH po osnovu ratnih potraživanja za datu opremu u bruto iznosu od 117.549 KM za koje se svake godine vrši usaglašavanje (ispravka vrijednosti) prema podacima sa berze „SASE“ tako da neto vrijednost na dan 31.12.2017. godine iznosi 114.538 KM.

Dugoročna razgraničenja iskazana su 232.584 KM, a odnose se na razgraničene troškove po osnovu kamata starijih od 12 mjeseci na dugoročni Japanski kredit.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Koncesije	30	3,33
Nematerijalna sredstva	5	20
Građevinski objekti	5-10	20-10
Postrojenja i oprema	20-6,66	5-15

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, **nije vršilo procjenu** postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Na ovaj način Društvo nije postupilo ni po vlastitim Računovodstvenim politikama kojim je također, definisano da će Društvo na datum bilansa vršiti procjenu umanjenja vrijednosti sredstava u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Obzirom da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilansu stanja Društva, ne možemo potvrditi da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je jasno definisana obaveza primjene MRS.

Preporuke:

- **Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava;**
- **Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.**

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ima uspostavljenu bazu podataka o zemljištu i građevinskim objektima sa kojima raspolaže. Baza podataka sačinjena je na osnovu zemljišno knjižnih izvadaka i posjedovnih listova. Ukupna površina zemljišta iznosi 2.074, 35 „ha“ i vodi se sa pravom raspolaganja, korištenja i upravljanja u korist Društva. Na površini od 25 „ha“ Društvo je provelo postupak eksproprijacije i na osnovu Zakona o stvarnim pravima, u zemljišnim knjigama je upisano sa pravom vlasništva 1/1, a u katastru sa pravom posjeda 1/1. Vežano za građevinske objekte uvidom u zemljišnoknjižne izvadke konstatovali smo da je u najvećem broju slučajeva u zemljišnoknjižnim izvadcima upisano pravo raspolaganja ili trajno pravo raspolaganja. Prezentirani su nam zemljišno knjižni izvadci u kojima je u vlasničkom listu za najveći dio iskazano pravo raspolaganja imovinom.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom u ukupnom iznosu 37.308.274 KM, od čega se 9.114.621 KM odnosi na nekretnine gdje je po rješenjima upisano založno pravo u korist kantonalnog poreznog ureda Tuzla, zbog neizmirenih poreznih obaveza, 19.945.554 KM po ugovoru o kreditu kod UniCredit banke i 8.111.644 KM po kreditu kod Sparkasse banke, kao instrumenti obezbjeđenja plaćanja.

Preporuka:

- **Nastaviti aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.**

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
ZALIHE	32.107.752	34.513.757
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	31.457.503	32.454.485
Gotovi proizvodi	316.176	1.462.079
Roba	159.584	164.207
Stalna sredstva namijenjena prodaji	1.842	-
Dati avansi	172.647	432.986

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su 31.457.503 KM, a čine ih zalihe materijala i rezervnih dijelova, dok se za sitan inventar i auto gume koristi metod 100% otpisa.

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se zalihe vode po prosječnim cijenama. Društvo ne vodi ročnu strukturu zaliha, niti je na datum bilansa vršilo procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova u skladu sa zahtjevima MRS 2 - Zalihe. Uvidom u analitički bilans Društva uočili smo da se stanje navedenih zaliha na kraju prethodne godine značajno ne razlikuje od stanja na kraju tekuće godine. Ostvareni promet u tekućoj godini, ulazi i izlazi su približno isti, što znači da zalihe nabavljene u tekućoj godini su uglavnom i utrošene. **Ovo navodi na zaključak da su zalihe koje ostaju duži vremenski period zastarjele, na što su ukazale i popisne komisije u svojim izvještajima. Obzirom da Društvo ne vodi ročnu strukturu zaliha i da nije izvršeno redovno, godišnje vrednovanje, odnosno usklađivanje zaliha u skladu sa MRS 2 – Zalihe, ne možemo utvrditi efekte koje bi navedeno usklađivanje imalo. Potrebno je istaći da ni Računovodstvenim politikama Društva nije utvrđena obaveza usklađivanja zaliha u skladu sa MRS 2 – Zalihe.**

Gotovi proizvodi iskazani u iznosu 316.176 KM, odnose se na zalihe iskopanog mrkog uglja (3.989,99 tona) na depou Separacije. Obračun proizvodnje u skladu sa Računovodstvenim politikama Društva, radi se jednom godišnje (po godišnjem obračunu) na osnovu Obračuna cijene koštanja uglja po toni za tekuću godinu koju sačinjava Služba plana, analize i raspodjele. U navedenom obračunu se uzimaju ukupni ostvareni troškovi poslovanja Društva, koji se umanjuju za troškove pogona Standard i usluge, pogona rekultivacije i 80% troškova Direkcije. Tako dobiveni troškovi dijele se sa ukupnom ostvarenom proizvodnjom uglja u tekućoj godini izraženoj u tonama i dobiva se cijena koštanja, koja je u 2017. godini iznosila je 73,3551 KM/t. U izvještaju o poslovanju prodajna cijena uglja iskazana je u iznosu od 93,82 KM/t. Popis zaliha mrkog uglja izvršen je na osnovu geodetskog mjerenja kojim se utvrđuje kubikaža na koju se primjenjuje koeficijent 1,38 čime je utvrđen višak zaliha od 127.37 tona. Konstatovani višak je prema obrazloženju nastao usljed toga što se geodetskim mjerenjem utvrđuje kubikaža dok se isporuka uglja utvrđuje u tonama tj, stvarnim mjerenjem na kamionskoj vagi utovarenog uglja. Konstatovani višak je knjigovodstveno evidentiran u finansijskim izvještajima. U toku 2017. godine nije bilo ulaza na depo, a isporučeno je 6.972,20 tona uglja sa depoa.

Zalihe robe iskazane su 159.584 KM, odnose se na zalihe prehrambenih artikala i pića u restoranima društvene ishrane i u restoranu Radnički dom i hotelu Zlaća.

Stalna sredstva namijenjena prodaji iskazana su 1.842 KM, a odnose se na alat i kancelarijski namještaj sadašnje vrijednosti 1.842 KM, koji je predložen za prodaju.

Dati avansi iskazani u iznosu od 172.647 KM, a odnose se najvećim dijelom na unaprijed plaćene obaveze prema općini Banovići po Ugovoru o sufinansiranju projekta „Izgradnja kolektora na rijeci Litvi“ u iznosu od 144.569 KM, gdje je Društvo učestvovalo u sufinansiranju navedenog projekta, kao zainteresovana strana, čiji je cilj dugoročno rješavanje parking prostora za svoje potrebe. Navedeno učešće se kompenzira sa troškovima parking prostora do iskorištenja uplaćenih sredstava (u 2015. godini Društvo je uplatilo 200.000 KM).

Preporuka:

- **Izvršiti procjenu umanjenja vrijednosti zaliha materijala i rezervnih dijelova, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.**

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.041.555	676.287
Transakcijski račun – domaća valuta	617.732	484.900
Transakcijski račun – strana valuta	285.202	81.566
Izdvojena novčana sredstva	127.880	108.342
Blagajne - domaća valuta	8.218	1.244
Blagajne – strana valuta	2.523	235

Transakcijski računi za unutarnji i vanjski platni promet otvoreni su u 10 banaka. Osobe ovlaštene za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka u Društvu su: direktor Društva, Izvršni direktor za ekonomske poslove i Rukovodilac ekonomsko finansijskog sektora.

Izdvojena novčana sredstva iskazana su 127.880 KM, a odnose se na izdvojena sredstva za sudske presude po Kolektivnom sporazumu.

U Društvu su uspostavljene tri blagajne: Glavna blagajna-Direkcija, Devizna blagajna i Blagajna društvenog standarda. U Glavnu blagajnu se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u konvertibilnim markama, polog dnevnog pazara iz Hotela „Zlaća“ i Radničkog doma (Blagajna društvenog standarda), akontacije za službena putovanja, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji, takse, te sitni računi.

U blagajni Društva se drži gotov novac do iznosa utvrđenog blagajničkim maksimumom i isti se koristi za gotovinska plaćanja shodno namjenama propisanim čl. 3 Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem¹⁰.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	33.871.999	39.378.723
Kratkoročna potraživanja	32.129.336	34.591.705
Potraživanja od kupaca u zemlji	11.668.131	12.545.356
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	976.380	1.732.007
Druga kratkoročna potraživanja	19.484.825	20.314.162
Kratkoročni finansijski plasmani	1.064	0
Potraživanja za PDV	489.420	180.332
Aktivna vremenska razgraničenja	1.252.179	4.606.866

¹⁰ „Sl. novine FBiH“ broj 72/15;

Struktura kratkoročnih potraživanja data je u sljedećoj tabeli:	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročna potraživanja	32.129.336	34.591.705
Potraživanja od kupaca u zemlji	11.668.131	12.545.536
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	0	0
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	976.380	1.732.007
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu)	0	0
Druga kratkoročna potraživanja	22.048.177	22.866.914
(Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja)	(2.563.352)	(2.552.752)

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su 11.668.131 KM i odnose se na potraživanja po osnovu isporučenog uglja kupcima u zemlji. Na datum 31.12.2017. godine najveća potraživanja su: Elektroprivreda d.d. Sarajevo 9.370.302 KM, JP „Toplana“ d.o.o. Banovići 684.642 KM (od čega se na stari dug za sezonu 2015./2016. godina odnosi 385.530 KM, za koji je Društvo zaključilo ugovor o izmirenju-reprogram), „Sisecam soda Lukavac“ d.d. Lukavac 614.103 KM, Alumina d.o.o. Zvornik 362.965 KM, „Erax-Invest“ d.o.o. Banovići 209.779 KM i dr. Neizmirena potraživanja na dan 31.12.2017. godine iskazana su od „Pozdera“ d.o.o. Banovići 921.533 KM, koja su u 2018. godini u potpunosti izmirena.

Potraživanja od kupaca u inostranstvu iskazana su 976.380 KM i odnose se na potraživanja po osnovu isporučenog uglja kupcima u inostranstvu. Na datum 31.12.2017. godine najveća nenaplaćena potraživanja od kupaca u inostranstvu su: „Monicom“ d.o.o. Niš 291.380 KM, „Ro&Ro System“ Ltd.Trading and Consulting Company Beograd 256.291 KM i „Sole komerc“ d.o.o. Beograd 223.640 KM i dr.

Društvo posjeduje zaključene ugovore o kupoprodaji uglja sa naprijed navedenim kupcima. Cijene uglja kupcima u zemlji i inostranstvu su definisane Odlukom o cijenama i uslovima prodaje uglja u 2017. godini broj: 16801/16 od 12.12.2016. godine (što je detaljno pojašnjeno u tački 6.1.1 Izvještaja).

Ročna struktura potraživanja od prodaje na datum bilansa bila je sljedeća: **KM**

Konto	do 30	31 do 90	90 do 180	180 do 365	Preko 365 dana	UKUPNO
Kupci u zemlji	11.596.756	1.509	32.476	37.390	0	11.668.131
Kupci u inostranstvu	976.222	118	0	20	20	976.380
UKUPNO	12.572.978	1.627	32.476	37.410	20	12.644.511

U skladu sa usvojenim Računovodstvenim politikama, Društvo po protoku 90 dana poslije isteka ugovorenog roka plaćanja, kupcu šalje opomenu za plaćanje. Na osnovu navedene opomene, Služba knjigovodstva prenosi potraživanja sa redovnih na „Sumnjiva i sporna potraživanja“ koja se vode analitički kao „Druga kratkoročna potraživanja“. Za sva potraživanja koja ne budu izmirena po opomeni u roku od daljnjih 30 dana, Služba finansijske operative daje prijedlog Upravi o utuženju kupca. Na osnovu odluke Uprave Društva, Pravna služba u roku od 30 dana pokreće sudski spor o čemu pismeno obavještava Službu finansijske operative i Službu knjigovodstva koja na osnovu pokrenute tužbe prenosi potraživanje sa pozicije „Sumnjivih i spornih“ na „Utružena potraživanja“, koja se također analitički vode kao „Druga kratkoročna potraživanja“.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su 19.484.825 KM (bruto 22.048.177 KM, ispravka vrijednosti 2.563.352 KM), a odnose se na ostala kratkoročna potraživanja 18.881.044 KM, potraživanja od državnih organa i institucija 3.070.418 KM, potraživanja od zaposlenika 63.874 KM, potraživanja za kamatu i dividendu od drugih subjekata 30.329 KM, potraživanja za zakup stana 2.512 KM.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su 18.881.444 KM i odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja 13.375.751 KM, utružena potraživanja 5.357.104 KM, sumnjiva i sporna potraživanja za koja se vodi istražni postupak 144.287 KM i potraživanja za nadoknadu osiguranja i štete po polisama osiguranja 3.903 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su 13.375.751 KM i odnose se na potraživanje od preduzeća Elektroprivreda BiH d.d. za isporučeni ugalj u termoenergetski sistem u periodu od 1992.-1994. godine tzv. „TES“ po osnovu diobenog bilansa 11.862.276 KM, potraživanje od FK Budućnost Banovići 1.493.902 KM za isporučeni ugalj u periodu od 1999. do 2006. godine i potraživanje od Bobar

banke AD Bjeljina u likvidaciji 19.573 KM. Društvo je u prethodnom periodu izvršilo ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja na teret rashoda samo u iznosu od 916.402 KM, koji se odnosi na ispravku potraživanja od Elektroprivrede d.d Sarajevo po osnovu pomenutog projekta „TES“.

Preostali dio sumnjivih i spornih potraživanja koja su zastarjela i bez ikakve izvjesnosti naplate u iznosu od 12.459.349 KM nisu vrijednosno usklađena, što je bila obaveza u skladu sa paragrafom 33., 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja. Navedeno ima za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za 12.459.349 KM, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.

Utružena potraživanja iskazana su 5.357.104 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Fabrike sode d.d. Lukavac (naplata u stečajnom postupku) 4.424.074 KM, potraživanja od Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (kapitalni najam dampera) 409.950 KM, potraživanja od preduzeća Ravena d.o.o. Brčko 177.257 KM, potraživanja od Općine Banovići 160.690 KM i ostalih utuženih potraživanja od kupaca koja su manja od 50.000 KM u ukupnom iznosu 185.133 KM. Društvo je po Zaključku uprave na osnovu prijedloga Centralne popisne komisije po Elaboratu o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2017 godine, izvršilo otpis utuženih potraživanja samo u iznosu 23.922 KM na teret rashoda Društva za dva izvršna postupka koji su obustavljeni dok za ostala potraživanja Društvo nije vršilo ispravku. Također, na ime ispravke navedenih potraživanja, Društvo je u prethodnim godinama na teret rashoda izvršilo ispravku nenaplaćenih potraživanja, samo 409.950 KM, koji se odnose na potraživanja od Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo po osnovu kapitalnog najma.

Preostali iznos utuženih potraživanja od 4.947.154 KM, Društvo nije vrijednosno uskladilo, odnosno ispravilo na teret rashoda, što je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za 4.947.154 KM, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.

Sumnjiva i sporna potraživanja za koje se vodi istražni postupak iskazana su 144.287 KM i odnose se na otuđena sredstva od Društva. Najveći dio ovih potraživanja odnosi se na potraživanje za manjak iz blagajne 120.828 KM po sudskom sporu iz 2006. godine koji Društvo vodi protiv blagajnice. Ostatak iznosa 23.459 KM odnosi se na potraživanja za manjkove zaliha, materijala, stalnih sredstava i sitnog inventara za koje postoje zapisnici nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova. Društvo je izvršilo ispravku potraživanja na iznos 10.600 KM za otuđeni alat, međutim, obzirom da je otuđeni alat u potpunosti amortizovan, ispravka potraživanja nije imala efekta na rashode perioda. U prethodnom periodu Društvo je izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja u iznosu od 2.227 KM.

Preostali dio potraživanja od 131.460 KM, za koje se vodi istražni postupak, Društvo nije vrijednosno uskladilo, odnosno ispravilo na teret rashoda, što je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni za 131.460 KM, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.

Potraživanja za nadoknadu osiguranja i štete po polisama osiguranja iskazana su 3.903 KM, a odnose se na potraživanja za naknadu šteta povodom štetnog događaja po polisama osiguranja.

Potraživanja od državnih organa i institucija iskazana su 3.070.418 KM i odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja od države i dr. 2.157.848 KM, potraživanje za refundaciju plaća i drugih prava zaposlenih 874.177 KM, potraživanje od Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona 26.831 KM, potraživanje od Predstavničkog doma Parlamenta FBiH 8.624 KM i potraživanje od Vlade Federacije BiH 2.939 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja od države i dr. iskazana su 2.157.848 KM i odnose se na uplaćene obaveze po osnovu Rješenja porezne uprave o prinudnoj naplati, a vezano za naknadno utvrđene obaveze po osnovu banjškog liječenja i angažovanja pripravnika bez zasnivanja radnog odnosa u periodu od 2007. do 2015. godine. Od ukupno uplaćenog iznosa ovih obaveza, na troškove prinudne naplate odnosi se 1.224.173 KM, a za obaveze po navedenim rješenjima za neplaćene poreze i doprinose 933.675 KM. Društvo je dana 01.07.2016. godine izvršilo uplatu navedenih obaveza u ukupnom iznosu 2.157.848 KM, koje su u momentu plaćanja knjižene na sumnjiva i sporna potraživanja, umjesto na rashode perioda uz obrazloženje da će navedena uplaćena sredstva biti vraćena Društvu po okončanju pokrenutih sudskih sporova. Naime, Društvo je pokrenulo sudske sporove kojim djelimično

osporavaju navedena rješenja, te za iste očekuje pozitivan ishod u ukupnom iznosu 1.775.410 KM. Društvo nije pokrenulo sudski spor na preostali iznos 382.438 KM uz obrazloženje da se čeka ishod navedenih pokrenutih sporova koji se vode po istom osnovu. Na osnovu Elaborata o popisu sredstava i izvora sredstava za 2016. godinu, Društvo je izvršilo ispravku sumnjivih i spornih potraživanja na teret rashoda tekućeg perioda samo na dio uplaćenog iznosa odnosno na 1.224.173 KM.

Društvo nije izvršilo terećenje rashoda za uplaćene poreze i doprinose po Rješenju porezne uprave u iznosu od 933.675 KM, čime su troškovi perioda potcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen za navedeni iznos.

Potraživanje za refundaciju plaća i drugih prava zaposlenih iskazano je 874.177 KM od čega se 816.188 KM odnosi na potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja TK po osnovu nerefundiranih naknada za bolovanje preko 42 dana (iznos 698.383 KM odnosi se na dug iz perioda 01.01.2003.-31.12.2008. godine i za isti je Društvo potpisalo Sporazum sa Zavodom za zdravstveno osiguranje TK o naplati potraživanja u ratama), potraživanje od Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-Dobojskog kantona za bolovanje preko 42 dana 1.452 KM, potraživanje od Ministarstva za rad i socijalnu politiku Tuzlanski kanton 56.537 KM po osnovu nerefundiranih naknada za trudničko bolovanje preko 42 dana.

Potraživanje od Službe za zapošljavanje TK iskazano je 26.831 KM i odnose se na potpisane ugovore između Društva i JU Službe za zapošljavanje TK po osnovu sufinansiranja obavljanja volonterskog staža boraca i članova njihovih porodica.

Potraživanje od Predstavničkog doma Parlamenta FBiH iskazano je 8.624 KM i odnosi se na potraživanje za refundaciju naknade plaće za period decembar 2016. – decembar 2017. godine za radnike Društva koji obavljaju funkciju poslanika u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH.

Potraživanje od Vlade Federacije BiH iskazano je 2.939 KM i odnosi se na potraživanje po osnovu prispjelih kamata na obveznice Vlade na ime ratnog duga.

Potraživanja od zaposlenika iskazana su 63.874 KM i odnose se na potraživanje od radnika za ugalj prodat na rate 59.495 KM, akontacije za službeni put u inostranstvo 3.325 KM, potraživanja od zaposlenih za manjkove dobara 984 KM, te akontacije zaposlenim za materijalne troškove 70 KM. Društvo očekuje da će navedene akontacije biti opravdane u 2018. godini, a potraživanja naplaćena kroz obustave na plate radnika.

Potraživanja za kamatu i dividendu od drugih subjekata iskazana su 30.329 KM i odnose se na potraživanja po osnovu zateznih kamata na neplaćene račune od kupaca za period 01.01.2017.-30.09.2017. godine, od čega se 15.240 KM odnosi na potraživanja od kupaca u zemlji, a 15.089 KM na potraživanja od kupaca u inostranstvu.

Potraživanja za zakup stanova iskazana su 2.512 KM i odnose se na potraživanja za zakup stanova od četiri fizička lica .

Ispravka drugih kratkoročnih potraživanja iskazana je 2.563.352 KM i odnosi se na ispravku vrijednosti potraživanja od državnih organa i institucija 1.224.173 KM, ispravku potraživanja za koja se vodi istražni postupak 12.827 KM, ispravka potraživanja za „TES“ 916.402 KM, ispravka potraživanja od kupca Elektroprivreda d.d. Sarajevo 409.950 KM.

Na osnovu naprijed navedenog, konstatujemo da u okviru iskazanih kratkoročnih potraživanja od kupaca, znatan dio potraživanja je zastario 18.471.638 KM (iz perioda 1992.-1994. godine 10.945.874 KM), bez izvjesnosti naplate, a nisu vrijednosno usklađena, što je bila obaveza u skladu sa paragrafom 33., 37., i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja. Društvo nije teretilo rashode pripadajućeg perioda i finansijski rezultat, što ima za posljedicu da je imovina (potraživanja) i kapital precijenjeni za 18.471.638 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su 1.064 KM i odnose se na depozit uplaćen preduzeću JP Željeznice FBiH u iznosu 3 mjesečne zakupnine za zakup zemljišta na Separaciji, u skladu sa potpisanim Ugovorom sa navedenim subjektom iz 2016. godine.

Potraživanja za PDV iskazana su 489.420 KM i odnose se na privremeno neodbitni PDV po računima koji se odnose na 2017. godinu ali nisu obuhvaćeni PDV prijavom za januar 2018. godine.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su 1.252.179 KM i odnose se na kratkoročni dio kamata Japanskog kredita, koji dospjeva na plaćanje u 2018 godini 23.526 KM, razgraničene troškove za

izgradnju Osnovne škole u Banovići selu po osnovu Ugovora o prenosu zemljišnoknjižnog vlasništva zamjenom nekretnina uz naknadu zaključenog sa JU Osnovna škola „Banovići selo“ Banovići 1.225.215 KM i potraživanja za pazar u pogonu Standard i usluge koji se odnosi na 2017 godinu a koji se polaže u januaru 2018. godine 3.438 KM.

Preporuka:

- **Finansijske izvještaje sačiniti u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, paragrafom 33., 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, kako bi finansijski izvještaji Društva bili fer i realno iskazani.**

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
KAPITAL	112.117.349	105.926.637
Dionički kapital	69.388.000	69.388.000
Zakonske rezerve	13.548.075	13.108.103
Neraspoređena dobit ranijih godina	22.990.562	22.277.085
Neraspoređena dobit izvještajne godine	6.190.712	1.153.449

Dionički kapital iskazan je 69.388.000 KM i podijeljen je na 693.880 običnih dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 100 KM, koje su upisane dana 03.06.2004. godine, po Rješenju Komisije za vrijednosne papire FBiH. Vlasnička struktura upisanog kapitala je:

1. Vlada FBiH - državni kapital **69, 5323 %** (ili 48.247.072 KM)

2. Privatizacijski fondovi i ostali dioničari **30,4677%** (ili 21.140.928 KM) od kojih najznačajnije učešće imaju ZIF HERBOS FOND d.d. Mostar 4,4780 %, Raiffeisen Bank d.d. BiH Sarajevo 3,8720 %, Škoberne Aleš Kipar 1,4704%, Hrkač Roland Hrvatska 1,3417%, Balkan Investment Opportunity Fund Kajmanska ostrva 1,2511%, AC SIN d.d. Ljubljana 1,1318% i 1.370 ostalih dioničara pravnih i fizičkih lica 16,9227%

Zakonske rezerve iskazane su 13.548.075 KM, a u odnosu na prošlu godinu veće su za 439.972 KM po osnovu Odluke o raspodjeli dobiti za 2016. godinu, koju je Skupština Društva donijela 30.06.2017. godine. Odlukom je ostvarena dobit za 2016. godinu u iznosu od 1.153.449 KM raspoređena na sljedeći način: obaveza po osnovu poreza na dobit za 2016. godinu 273.504 KM koristiće se kao porezno oslobađanje po osnovu ostvarenih investicija, fond rezervi 439.972 KM i akumulirana neraspoređena dobit 439.972 KM.

Neraspoređena dobit tekuće godine iskazana je 6.190.712 KM i odnosi se na ostvarenu dobit izvještajne godine.

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su sljedeće obaveze:	KM	
	31.12.2017	31.12.2016.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	70.821.517	85.872.828.
Dugoročna razgraničenja	17.358.396	17.258.396
Dugoročne obaveze	17.049.785	21.319.812
Kratkoročne obaveze	36.389.448	42.681.496
Kratkoročne finansijske obaveze	12.147.739	13.894.903
Obaveze iz poslovanja	11.355.151	16.932.486
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja	11.261.202	9.641.952
Druge obaveze	13.134	16.024
Obaveze za PDV	1.164.806	1.227.475
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	447.416	968.656
Pasivna vremenska razgraničenja	23.888	4.613.124

6.2.4.1 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su 17.358.396 KM, a odnose se na obaveze prema Vladi FBiH za uplaćena sredstva Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine¹¹ po osnovu izmirenja obaveza za PIO i poreza na plaću do 31.12.2008. godine. Knjiženje na ovoj poziciji izvršeno je na osnovu Sporazuma o povećanju učešća državnog kapitala po osnovu sredstava koje FBiH ulaže u finansijsku konsolidaciju privrednog društva RMU „Banovići“ d.d. od 04.10.2011. godine, kojim je utvrđeno da će Vlada FBiH nakon izvršenja svih uplata iz Budžeta FBiH donijeti odluku o pokretanju postupka povećanja učešća državnog kapitala u Društvu. Navedena ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registru kao povećanje državnog kapitala Društva. Zbog toga, Vlada FBiH je 18.02.2016. godine donijela Odluku o pokretanju postupka povećanja državnog kapitala po ovom osnovu sa rokom od 180 dana od donošenja Odluke. Nakon toga Društvo je u dva navrata (14.03.2016. i 28.06.2016. godine) na osnovu Odluka Skupštine pokrenulo aktivnosti na povećanju osnovnog kapitala emisijom dionica iz razloga zaštite postojećih dioničara, kako ne bi bili oštećeni u procentualnom iznosu u kapitalu Društva prilikom povećanja kapitala u korist FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji. Odlukama o emisiji dionica definisano je da će se emisija vršiti zatvorenom ponudom postojećim dioničarima, koji imaju pravo preče kupnje u obimu koji zadržava učešće u osnovnom kapitalu koji su imali prije ovih emisija, međutim u zakonskom roku nije stigla nijedna prijava od strane postojećih dioničara.

Društvo se u više navrata obraćalo Komisiji za vrijednosne papire FBiH (u daljem tekstu Komisija) u vezi realizacije Odluke Vlade FBiH. Komisija je 11.08.2016. godine uputila Dopis Vladi FBiH i resornom ministarstvu u kojem traži stručno tumačenje i provedbeni propis u vezi primjene Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika u FBiH. Također, Društvo je Vladi FBiH 20.11.2017. godine uputilo Urgenciju za pomoć u realizaciji postupka povećanja kapitala u korist FBiH, na koji je Ured premijera Dopisom od 28.11.2017. godine predložio angažovanje renomirane pravne kuće u cilju razrješenja aktuelne situacije, naglašavajući da stoji na raspolaganju za preporuku relevantnog pravnog savjetnika. Na osnovu toga, Društvo je Dopisom od 06.12.2017. godine uputilo Vladi FBiH molbu za preporuku relevantne pravne kuće radi rješavanja ovog problema, ali do okončanja revizije nije dobilo povratnu informaciju.

Iskazana dugoročna razgraničenja u iznosu od 17.358.396 KM stvaraju nerealnu sliku o obavezama Društva, jer se radi o uplaćenim sredstvima Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH, koja su trebala biti evidentirana kao povećanje učešća državnog kapitala.

Dugoročne obaveze iskazane su 17.049.785 KM i najvećim dijelom se odnose na ostale dugoročne obaveze, te obaveze po dugoročnim kreditima u inostranstvu i zemlji.

Ostale dugoročne obaveze iskazane su 13.571.508 KM, a odnose se na: obaveze za doprinose za zdravstveno osiguranje (period 1991.- 2001. i oktobar 2008. godine) 7.679.577 KM i obaveze za doprinose za zaštitu od nezaposlenosti (period 1999.- 2008. godine) 5.891.931 KM, koje po osnovu zaključenih Sporazuma, a u skladu sa Zakonima o konsolidaciji privrednih društava, dospijevaju na plaćanje u periodu od 01.01.2019. do 31.12.2028. godine.

Dugoročni krediti uzeti u inostranstvu iskazani su 3.256.054 KM i odnose se na finansijski kredit od Mitsubishi bank Japan 3.023.469 KM, te pripadajuće kamate 232.584 KM, koje dospijevaju na plaćanje nakon 2018. godine. Kredit je odobren za nabavku rezervnih dijelova za mehanizaciju obezbijeđen garancijom Vlade FBiH uz kamatnu stopu od 0,75 % i rok otplate do 30.12.2038. godine.

Dugoročni krediti uzeti u zemlji iskazani su 222.222 KM i odnose se na dugoročni kredit kod Sparkasse banke za nabavku hidrauličnog bagera uz kamatnu stopu 4,84% i rok otplate do 26.02.2019. godine.

¹¹ "Sl. novine FBiH", broj:81/08

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 12.147.739 KM i obuhvataju obaveze po osnovu kratkoročnih kredita banaka 9.708.914 KM (kratkoročni kredit kod Unicredit banke 1.250.000 KM i overdraft kredit kod NLB banke 8.458.914 KM) kao i kratkoročni dio obaveza po osnovu dugoročnih kredita 2.438.825 KM (Unicredit bank 930.792 KM, Sparkasse bank 1.333.334 KM)

Obaveze iz poslovanja iskazane su 11.355.152 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu, obaveze za nefakturisanu robu i usluge, obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije te obaveze prema dobavljačima građanima

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iskazane su 10.940.654 KM, od kojih su naznačajnije: „Polo“ d.o.o. Kalesija 1.683.532 KM (nabavka goriva za tri cisterne u krugu rudnika), JU OŠ „Banovići selo“ Banovići 1.575.000 KM, Elektroprivreda 1.077.642 KM (nabavka struje), „Teikom BH“ d.o.o. Sarajevo 937.872 KM (nabavka guma za dampere), „Belaz Premar services“ d.o.o. Ugljevik 808.052 KM (nabavka čeličnih poluproizvoda, nabavka originalnih rezervnih dijelovi za kamione Belaz, nabavka guma), „Litvatrans“ d.d. Banovići 441.193 KM (prevoz radnika s posla i na posao), „EU-Explosive“ d.o.o. Zenica 242.320 KM (nabavka eksploziva), „Pozder“ d.o.o. Banovići 166.573 KM (angažovanje kamiona za prevoz uglja, taloga i jalovine u krugu rudnika) i dr.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu iskazane su 147.412 KM, od kojih je najznačajnija prema „Siming“ d.o.o. Obrežje, Slovenija 87.310 KM (nabavka frikcionih i hidrauličnih čeličnih stupaca te rezervnih dijelova za otkopne mašine, pumpne agregate i sl.).

Obaveze za primljene avanse i kaucije iskazane su 267.085 KM, a odnose se na obaveze po primljenim avansima za isporuku robe kupcima u zemlji i inostranstvu.

Obaveze za nefakturisanu robu i usluge iskazane su 17.025 KM i odnose se na zaprimljenu robu bez fakture od toga 9.819 KM za robu zaprimljenu u 2017. godini i 7.206 KM za robu zaprimljenu od preduzeća „Lager“ d.o.o. Posušje iz perioda 2015. i 2016. godine.

Obaveze prema dobavljačima građanima iskazane su 664 KM i odnose se na neizmirene obaveze prema uposlenicima po sudskim presudama po osnovu radnog odnosa i presuda i sporazuma po osnovu eksproprijacije zemljišta.

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja iskazane su 11.261.202 KM, a odnose se na: obaveze za neto plate i naknade plata za novembar i decembar 2017. godine 5.370.179 KM, obaveze za porez i posebne dadžbine na plaće i naknade plaća 481.999 KM, obaveze za doprinose u vezi plaća i naknada plaća 5.080.857 KM (doprinosi za 11. i 12. 2017. godine, doprinosi iz ranijih godina po Sporazumima sa zavodima zdravstvenog osiguranja 853.286 KM, doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti iz ranijih godina po sporazumima sa zavodima za zapošljavanje 656.659 KM) obaveze za ostala primanja zaposlenih 328.167 KM (obaveze za topli obrok, otpremnine, pomoći u slučaju smrti).

Druge obaveze iskazane su 13.134 KM, a najvećim dijelom odnose se na obaveze članovima odbora i komisija 7.665 KM i obaveze prema fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu 1.363 KM.

Obaveze za PDV iskazane su 1.164.806 KM i odnose se obavezu za decembar 2017. godine.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazane su 447.416 KM, a odnose se najvećim dijelom na obaveze za koncesije na eksploatisanoj količini uglja 304.825 KM, te ostale dadžbine kao što su naknade za građevinsko zemljište, komunalne naknade i slično.

6.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su 23.888 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene i odložene prihode po osnovu Ugovora između Društva i JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona po osnovu sufinansiranja volonterskog staža boraca i članova njihovih porodica.

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktor Društva je 14.11.2017. godine donio Odluku o vršenju redovnog godišnjeg popisa i formiranju komisija za popis sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2017. godine. Odlukom je imenovana Centralna popisna komisija i pojedinačne komisije za popis po organizacionim dijelovima Društva. Centralna popisna komisija je 15.02.2018. godine sačinila Elaborat o izvršenom

redovnom godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine (u daljem tekstu Elaborat). U prilogu Elaborata su pregledi stanja imovine, potraživanja i obaveza (popisne liste) i pregledi stavki za otpis. Uprava Društva je 21.01.2018. godine donijela Zaključak o usvajanju Elaborata u kojem je zadužila Izvršne direktore za ekonomske i pravne poslove da sagledaju Elaborat i imenuju komisije koje će biti zadužene za rješavanje problematike navedene u Elaboratu. Nadzorni odbor je 22.02.2018. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata o godišnjem popisu za 2017. godinu, kao i naprijed navedeni Zaključak Uprave. Konstatovane razlike (viškovi, manjkovi i otpis) evidentirane su u poslovnim knjigama Društva za 2017. godinu.

U Izvještajima popisnih komisija i sačinjenom Elaboratu navedeno je da su popisne komisije imale problema prilikom popisa koji se najvećim dijelom odnosi na to da su popisne komisije ustanovile da postoje mnoga sredstva, a naročite zalihe koje su iskazane u nerealnim vrijednostima što se naročito odnosi na one zalihe koje potiču iz prijeratnog perioda. Obzirom da se radi o kompleksnom problemu, popisne komisije se nisu upuštale u iskazanu vrijednost stalnih sredstava, zaliha u magacinu, obzirom da su ranije bile formirane komisije koje su trebale da riješe taj problem. Također, popisne komisije su konstatovale da postoje stalna sredstva koja nisu za upotrebu, ali nisu rashodovana, kao i da ima stalnih sredstava koja nemaju inventurnih brojeva ili se nalaze na korištenju u drugom pogonu od onog na kojem se vode u knjigovodstvenim evidencijama. Komisije su predložile da se izvrši povrat svih mjenica i garancija kupcima i dobavljačima za ugovore koji su istekli. Vežano za popis stanova koji su u vlasništvu Društva Komisija je konstatovala razlike i predložila Službi knjigovodstva da zajedno sa Službom opštih poslova izvrši knjigovodstveno usaglašavanje vanbilansne evidencije stanova sa stvarnim stanjem, naročito u dijelu ažuriranja otkupljenih stanova.

Do okončanja revizije nije postupljeno po preporukama popisnih komisija te nisu poduzete aktivnosti da se stalna sredstva, zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama, vrijednosno usklade. U Komentarju na dostavljeni Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2017. godinu navedeno je da je Uprava Društva formirala Komisiju za detaljnu analizu zaliha čiji je zadatak da izvrši procjenu upotrebljivosti i vrijednosti postojećih zaliha. U toku je izrada Informacije o izvršenju Zaključaka po Elaboratu o popisu za 2017. godinu u kojoj je konstatovano da je od ukupno 48 zadataka realizovano 29, a za 19 zadataka aktivnosti su djelimično izvršene ili je postupak izvršenja u toku.

6.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je 20.591.739 KM, a odnosi se na:

- dugoročne kredite za stalna sredstva do 1991. godine 11.327.369 KM;
- stanovi Društva 4.613.621 KM;
- garancije banaka od kupaca 2.998.002 KM;
- odmaralište Đuro Salaj Gradac 1.641.692 KM;
- potraživanja od banaka (Jugobanka i Komercijalna banka) 11.055 KM.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 10.434.227 KM i ukupne novčane isplate 10.068.959 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu 365.268 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2017. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje su sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 –Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

7. JAVNE NABAVKE

Društvo je 12.01.2017. godine donijelo Plan javnih nabavki broj 411/17 za 2017. godinu, kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 145.121.680 KM (bez PDV-a) i to nabavke: roba u vrijednosti 108.173.282 KM, usluga 24.677.489 KM i radova 12.270.909 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini, provedeno je 1.250 postupaka nabavki i zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti od 64.252.453 KM (bez PDV-a) i to: putem otvorenog postupka 70 nabavki u vrijednosti 36.916.567 KM, putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci 64 postupka ukupne vrijednosti 18.280.345 KM, putem konkurentskog zahtjeva 132 postupka ukupne vrijednosti 3.167.531 KM, putem direktnih sporazuma 984 postupka ukupne vrijednosti 3.379.904 KM i 24 postupka u skladu sa članom 86. Zakona o javnim nabavkama u vrijednosti 2.508.106 KM koji se odnose na nabavku hrane i pića za ugostiteljske objekte Društva.

Revidirali smo 72 postupka i procedure dodjele ugovora u 2017. godini ukupne vrijednosti 29.834.958 KM ili 46 % vrijednosti ukupno zaključenih ugovora, i to: 13 ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka (ukupne vrijednosti 16.727.634 KM), 25 ugovora dodijeljenih putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci (ukupne vrijednosti 12.600.685 KM), 9 ugovora putem konkurentskog zahtjeva (ukupne vrijednosti 317.292 KM) i 25 direktnih sporazuma (ukupne vrijednosti 189.348 KM).

Uvidom u dokumentaciju postupaka provođenja određenih predmeta nabavki utvrdili smo nepravilnosti kod sljedećih nabavki:

Kod nabavke anfo eksploziva sa usipavanjem i emulzionog eksploziva sa ubrizgavanjem Društvo od 2012. godine, putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci, eksploziv nabavlja od dobavljača „EU Explosive“ d.o.o. Zenica na osnovu Ugovora potpisanog 09.02.2012. godine, Odluke Uprave Društva od 07.02.2012. godine i po cijenama utvrđenim u tom Ugovoru. Utvrđena cijena anfo eksploziva je 1,42 KM/kg (bez PDV-a), a cijena emulzivnog eksploziva je 2,33 KM/kg (bez PDV-a) Društvo svake godine raspisuje otvoreni postupak, na koji ponuđač „Beat BH“ d.o.o. Živinice redovno podnosi žalbu Uredu za razmatranje žalbi na tendersku dokumentaciju, u dijelu traženog kapaciteta vozila za prevoz eksploziva. Ured za razmatranje žalbi prihvaća navedenu žalbu i nalaže Društvu poništenje postupka nabavki i pokretanje novog postupka uz promjenu tenderske dokumentacije. Zbog toga, Društvo svih ovih godina provodi pregovarački postupak bez obavještenja o nabavci, gdje prema Odlukama Uprave zbog hitnosti i ugroženosti tehničko-tehnološkog procesa u proizvodnji obustavlja otvoreni postupak i provodi pregovarački postupak bez obavještenja o nabavci sa ponuđačem „EU Explosive“ d.o.o. Zenica po cijenama i pod uslovima iz Ugovora iz 2012. godine. U tenderskoj dokumentaciji osnovni kriterij je najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude, a poziv se upućuje samo jednom dobavljaču „EU Exploziv“ d.o.o. Zenica. U Zapisnicima o pregovaračkom postupku ne vrši se pregovaranje o cijeni jer su prihvaćene cijene iz ugovora iz 2012. godine. **U 2017. godini Društvo je putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci provelo 4 postupka nabavke eksploziva u ukupnom iznosu od 3.103.405 KM. Društvo nije na svojoj internetskoj stranici objavljivalo informaciju o namjeri provođenja pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci, kako bi tenderska dokumentacija bila dostupna za sve zainteresirane kandidate u skladu sa članom 28. stav 4. Zakona o javnim nabavkama, čime bi se obezbijedio princip transparentnosti nabavke. Također, za 3 provedena postupka ove nabavke, Društvo nije dostavilo Agenciji za javne nabavke Obavještenje o dodjeli ugovori zbog čega isti nisu objavljeni na Portalu javnih nabavki u skladu sa članom 74. Zakona o javnim nabavkama. Isto tako, Društvo nije ni na svojoj internet stranici objavilo**

osnovne elemente ugovora niti Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača u skladu sa članom 75. stav 2. Zakona o javnim nabavkama. Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Društvo postupilo u skladu sa članom 21. Zakona o javnim nabavkama, u kojem je tačno navedeno u kojem slučaju se može provoditi pregovarački postupak nabavke bez obavještenja o nabavci, niti u skladu sa članovima 28. 74. i 75. Zakona o javnim nabavkama, prije svega imajući u vidu da se predmetna nabavka već duži niz godina provodi na isti način. Osim toga, Društvo nije ispoštovalo primjedbe Ureda za razmatranje žalbi po Rješenjima o poništenju tenderske dokumentacije, već je postupke nabavki vršilo putem pregovaračkog postupka nabavki bez obavještenja o nabavci. Društvo je 14.12.2017. godine, putem advokata, podnijelo tužbu Sudu BiH i pokrenulo upravni spor protiv Ureda za razmatranje žalbi, pozivajući se na primjenu relevantnih odredbi Zakona o rudarstvu FBiH kao lex specialis zakona prilikom posebnih karakteristika javne nabavke anfo eksploziva sa usipavanjem i emulzivnog eksploziva sa ubrizgavanjem. Tužba je pokrenuta nakon dobivenog Rješenja Ureda za razmatranje žalbi od 09.11.2017. godine kojim je poništena tenderska dokumentacija za nabavku eksploziva po žalbi „Beat BH“ d.o.o. Živinice. Do okončanja predmetne revizije po Tužbi nije bilo daljih aktivnosti.

Kod nabavke goriva Društvo je Odlukom od 14.06.2017. godine pokrenulo postupak javne nabavke goriva putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti 46.797.756 KM (bez PDV-a). Na tendersku dokumentaciju žalili su se ponuđači „Hifa Petrol“ d.o.o. Vogošća, „Polo“ d.o.o. Kalesija, „Junuzović Kopex“ d.o.o. Lukavac koje je Društvo djelimično prihvatilo i 04.07.2017. godine donijelo Odluku o izmjeni tenderske dokumentacije. Na izmijenjenu tendersku dokumentaciju ponovo se Uredu za razmatranje žalbi, žalio ponuđač „Hifa Petrol“ d.o.o. Vogošća, zbog čega je postupak obustavljen Odlukom od 04.07.2017. godine. Ured za razmatranje žalbi je 25.07.2017. godine donio Rješenje kojim se žalba usvaja i postupak u cjelosti poništava. Društvo je tek u decembru 2017. godine pokrenulo novu proceduru nabavki goriva kada je sačinjena nova tenderska dokumentacija. Na istu se žalio ponuđač „Hifa Petrol“ d.o.o. Tešanj u dijelu koji se odnosi na potvrdu Vanjskotrgovinske komore BiH, navodeći da to nije u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama o aktivnoj i pravičnoj konkurenciji, već da je dovoljna potvrda i entitetskih komora što je prihvaćeno Odlukom o izmjeni tenderske dokumentacije od 18.12.2017. godine. Na izmijenjenu tendersku dokumentaciju žalio se ponuđač „EURO JET“ d.o.o. Cazin dopisom od 12.01.2018. godine čija je žalba djelimično prihvaćena. Zapisnik sa otvaranja ponuda sačinjen je 02.02.2018. godine, a Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda sačinjen je 22.02.2018. godine u kojem je ponuda „Hifa Petrol d.o.o. u iznosu od 23.547.740 KM predložena kao najpovoljnija, jer je imala najnižu cijenu kada je donesena i Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Na Odluku o izboru ponuđača, nakon uvida u dokumentaciju, Uredu za razmatranje žalbi, žalio se ponuđač „Polo“ d.o.o. Kalesija, zbog čega je 19.02.2018. godine Društvo donijelo Odluku o obustavi postupka nabavke do donošenja Rješenja Ureda za razmatranje žalbi.

Društvo je tokom cijele godine provodilo pregovaračke postupke javnih nabavki bez obavještenja o nabavci goriva Euro dizel EN-590 od firme „POLO“ d.o.o. Kalesija. Zaključena su tri Ugovora i to dva u količinama od 3.600.000 litara i jedan od 8.261.221 litara, ukupne vrijednosti 16.510.288 KM bez PDV-a, a po cijenama i uslovima iz prethodnog okvirnog Ugovora od 27.08.2014. godine. Na pregovarački postupak pozivana je samo firma „POLO“ d.o.o. Kalesija, kojoj je upućena dokumentacija za predkvalifikacionu fazu postupka i sa kojim su zaključeni ugovori.

Imajući u vidu naprijed navedeno i član 21. Zakona o javnim nabavkama kojim je tačno utvrđeno u kojim slučajevima se može provoditi navedeni postupak javne nabavke, ne možemo potvrditi da je proveden pravilan postupak nabavke, prije svega imajući u vidu činjenicu da je od Rješenja Ureda za razmatranje žalbi do provođenja ponovnog otvorenog postupka nabavke prošlo najmanje pet mjeseci i da za navedenu nabavku nisu jasno obrazloženi razlozi hitnosti i neophodnosti provođenja ovakvog postupka, zbog čega je Društvo moglo provesti neki drugi transparentniji postupak javne nabavke. Osim toga, navedeno nije ni u skladu sa odredbama člana 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama, prema kojem ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka nabavke.

Pregledom prometnog lista dobavljača i odabranih uzoraka, konstatovali smo da je Društvo provelo više pregovaračkih postupaka bez obavještenja o nabavci od onog što je navedeno u dostavljenim pregledima provedenih postupaka javnih nabavki. Navedene nabavke odnose se na nabavku hrane i pića za Hotel „Zlaća“ i Radnički dom. Javna nabavka se vršila putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci pozivajući se na član 86. Stav (1) tačka a), koji se odnosi na izuzeća za sektorska ugovorna tijela za nabavku robe ili usluga za daljnju prodaju, kao što je obavljanje ugostiteljske djelatnosti unutar sektorskog ugovornog organa. Navodimo sljedeće primjere:

- Nabavka konzerviranih i mesnih prerađevina – Sa dobavljačem „Menprom“ d.o.o. Tuzla zaključen je ugovor 29.03.2017.godine, na osnovu provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci. Vrijednost ugovora iskazana 835.350 KM bez PDV-a;
- Nabavka konzerviranih i mesnih prerađevina – Ugovor sklopljen sa dobavljačem „Menprom“ d.o.o. Tuzla zaključen 27.09.2017. godine putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci. Vrijednost ugovora iskazana je 172.880 KM bez PDV-a.
- Nabavka „KONZERVIRANE RIBE“ – Ugovor sklopljen dana 23.03.2017. godine, sa dobavljačem „REDEX“ d.o.o. Banovići nakon provedenog Pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci. Ugovor zaključen na vrijednost 207.300 KM.

Društvo nema definisano internim aktom nabavku za te potrebe (količine, cijene i sl.), niti ima razrađene procedure kojima će pratiti i dokumentovati da to što je nabavljeno za daljnju prodaju je i stvarno prodato. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su zaključena dva ugovora sa firmom „Menprom“ d.o.o. Tuzla ukupne vrijednosti 1.008.230 KM bez PDV-a, dok su sa firmom „REDEX“ d.o.o. Banovići tokom 2017. godine sklopljena četiri ugovora putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci ukupne vrijednosti 603.416 KM bez PDV-a i četiri ugovora putem direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 18.685 KM, **što ukazuje na dijeljenje postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama.**

Putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci Društvo je također provodilo reklamno propagandne usluge, koje ustvari predstavljaju usluge sponzorstva i reklame i u revidiranoj godini su ukupno iznosile 527.679 KM. Navodimo primjer sklopljenih ugovora za reklamno propagandne usluge između: Društva i FK „Budućnost“ Banovići u ukupnom iznosu od 256.410 KM bez PDV-a (300.000 KM sa PDV-om) na period od godinu dana, Ugovor sklopljen sa UG ŽKK „RMU Banovići“ u ukupnom iznosu 36.000 KM bez PDV-a, ugovor sklopljen sa Udruženjem građana muški košarkaški klub „LITVA“ Banovići u ukupnom iznosu 6.000 KM i drugi manji iznosi. **Za navedene usluge nije proveden odgovarajući postupak javnih nabavki, jer isti ne zadovoljava kriterije člana 21. Zakona o javnim nabavkama.**

Za usluge prevoza uglja i jalovine, Planom nabavki za 2017. godinu planirana je ukupna vrijednost usluga kamionskog prevoza u iznosu od 1.840.495 KM, putem otvorenih, konkurentskih zahtjeva i direktnih sporazuma. Društvo nije realno sačinilo Plan javnih nabavki, jer se u jednom iznosu planiralo za sve potrebe i ostavljena je mogućnost izbora skoro svih vrsta postupaka. Također, smatramo, iako se radi o različitim relacijama i vrstama usluga prevoza da je Društvo, u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama, radi transparentnijeg postupanja u postupku javne nabavke, navedene nabavke trebalo provesti otvorenim postupkom podijeljenim na lotove, po relacijama i vrstama usluga.

Društvo je tokom godine za usluge kamionskog prevoza u najvećem dijelu imalo sklopljene ugovore sa dobavljačem „Pozder“ d.o.o. Banovići. Tako je imalo sklopljena dva Ugovora provedena po otvorenom postupku za angažovanje kamiona za prevoz taloga iz taložnih bazena i jalovine i taloga iz pogona „Separacija“ na PK „Čubrić (prvi Ugovor sklopljen 24.11.2016. godine za prevoz 125.000 tona po jediničnoj cijeni 5,38 KM u ukupnom iznosu 672.500 KM i Ugovor sklopljen 15.06.2017. godine za prevoz 130.000 tona po jediničnoj cijeni 5,35 KM u ukupnom iznosu 695.500 KM bez PDV-a). Osim toga, Društvo je 24.01.2017. godine, sa istim dobavljačem, provelo i pregovarački postupak bez obavještenja o nabavci za angažovanje kamiona za prevoz rovnog uglja na relaciji od Površinskih kopova PK Turija i PK Grivice do pogona Separacije, u ukupnom iznosu 291.000 KM bez PDV-a (za prevoz 30.000 tona na relaciji PK Turija-Separacija po jediničnoj cijeni 5 KM i 30.000 tona na relaciji PK Grivice- Separacija po jediničnoj cijeni 4,70 KM), **za koji nisu objavljene informacije na internet stranici Društva u skladu sa članom 28. Zakona o javnim nabavkama, čime bi tenderska dokumentacija bila dostupna za sve**

kandidate. Potrebno je istaći da je Društvo dana 24.01.2017. godine, pozivajući se na hitnost zbog niskih temperatura i smrzavanja uglja u vagonima, cijeli postupak nabavke od Zahtjeva za nabavku do zaključenja Ugovora provelo u istom danu. Na osnovu naprijed navedenog ne možemo potvrditi dato obrazloženje prilikom donošenja Odluke o provođenju hitnosti postupka nabavke, prije svega imajući u vidu da predmet Ugovora predstavlja redovnu djelatnost Društva.

Također, sa istim dobavljačem sklopljena su i dva direktna sporazuma u ukupnom iznosu od 12.000 KM za angažovanje kamiona za prevoz rovnog uglja iz Podzemne eksploatacije do pogona Separacija (za količinu od 3.000 t po jediničnoj cijeni 2 KM) i angažovanje kamiona za deponovanje oplemenjenog asortimana uglja "orah" na depo Brioni od utovarnog mjesta kod upravne zgrade (za količinu od 6.000 tona po jediničnoj cijeni 1 KM). Potrebno je istaći da je kod svih naprijed navedenih postupaka nabavki u tenderskoj dokumentaciji u opisu predmeta nabavke iskazana samo relacija prevoza bez navedene udaljenosti izražene u kilometrima, zbog čega ne možemo potvrditi da je ista sačinjena na transparentan način u cilju pružanja potpunih informacija i jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača u skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama. Tokom 2017. godine, Društvo je sa navedenim dobavljačem ostvarilo ukupne troškove prevoza u iznosu od 1.327.438 KM.

Na osnovu naprijed navedenog, smatramo da Društvo nije realno sačinilo Plan javnih nabavki, jer se u jednom iznosu planiralo za sve potrebe i ostavljena je mogućnost izbora svih vrsta postupaka. Iako se radi o različitim relacijama i različitim uslugama prevoza (jalovina, talog i rovni ugali), Društvo je trebalo u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama, radi transparentnijeg postupanja u postupku javne nabavke, navedene nabavke provesti otvorenim postupkom podijeljenim na lotove, po relacijama iskazanim u kilometrima i uslugama prevoza. Navedeno nije ni u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama koji ukazuje na dijeljenje procesa javne nabavke. Također, ne možemo prihvatiti provedeni pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci i dva direktna postupka, s obzirom na to da su to najmanje transparentni postupci javnih nabavki.

Uvidom u preglede direktnih postupaka javnih nabavki uočili smo dosta nabavki istih vrsta robe što ima za posljedicu dijeljenje predmeta nabavki, što također nije u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama. Kao primjer izdvajamo sljedeće nabavke:

- Dobavljač „Erax-invest“ d.o.o. nabavka rezervnih dijelova (dijelovi za mašinu, ventili, osovine, navrtke, sanacija transporter, sanacija sita,...) ukupne vrijednosti 208.157 KM putem direktnih sporazuma;
- Od dobavljača Birparić d.o.o. Banovići, izvršena je nabavka kancelarijskog materijala (papiri, bušilice, štampači, putni nalozi, i sl.) ukupne vrijednosti 116.956 KM;
- Dobavljač „Remex“ d.o.o. Tuzla, za servis i popravak auta izvršeno je direktnih postupaka ukupne vrijednosti 38.304 KM;
- Dobavljač „Nipex“ d.o.o. Tuzla za redovan servis i popravak vozila izvršeno nabavki putem direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 21.883 KM;
- Dobavljač „Fotex“ d.o.o. Banovići nabavka radne odjeće u ukupnoj vrijednosti 41.023 KM.

Preporuke:

- *Nabavku anfo eksploziva i emulzivnog eksploziva sa ubrizgavanjem, nabavku goriva i nabavku usluga prevoza uglja i jalovine vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, a ne putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci;*
- *Za pregovaračke postupke nabavki bez obavještenja o nabavci nisu objavljene informacije na internet stranici, u skladu sa članom 28. Zakona o javnim nabavkama, kojim bi tendersku dokumentaciju učinili dostupnom za sve zainteresovane ponuđače;*

- *Nabavku istovrsne robe i usluga provoditi odgovarajućim postupkom, predviđenim Zakonom o javnim nabavkama, a ne vršiti dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama;*
- *Tendersku dokumentaciju sačinjavati sa svim neophodnim informacijama kako bi ista davala potpune informacije o uslovima ugovora i postupka javne nabavke, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača u skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama;*
- *Reklamno-propagandne usluge, provedene putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci, ne zadovoljavaju kriterije člana 21. Zakona o javnim nabavkama.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima Pravne službe, protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 1.560.000 KM, od čega se na tužbe iz radnog odnosa odnosi 369.623 KM, tužbe po osnovu naknade štete na stambenim objektima i stanarsko pravo 1.038.377 KM i tužbe po privrednim sporovima 152.000 KM. **Društvo, ni ove kao ni prethodnih godina, nije vršilo rezervisanja za sudske sporove u skladu sa zahtjevima MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, što za posljedicu može imati da su rashodi podcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen.**

Društvo je, prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2017. godine, pokrenulo 39 sudskih postupaka protiv trećih lica, sa tužbenim zahtjevom u iznosu od 6.813.209 KM, koji se odnose na tužbe po osnovu neplaćenog duga, nepoštivanja ugovora. U navedenim tužbama ima i tužbi za koje su iscrpljena sva pravna sredstva, ali se ne mogu naplatiti. U vezi sa tim, Služba za pravne poslove je dostavila Dopis računovodstvu u kojem je dat pregled tuženih pravnih lica za koje je zbog nedostatka novčanih sredstava obustavljen postupak naplate duga u ukupnom iznosu 74.136 KM.

Preporuka:

- *Rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima vršiti u skladu sa MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi finansijski izvještaji po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja Društva.*

9. KOMENTAR

U ostavljenom roku Rudnik mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići očitovao se Dopisom od 08.08.2018. godine na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Rudnik mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići za 2017. godinu. Dio datih obrazloženja koji su se odnosili na popis, sumnjiva i sporna potraživanja, izvještavanje po osnovu sponzorstva i reklame i sudski sporovi prihvatili smo i inkorporirali u konačan tekst Izvještaja o finansijskoj reviziji Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići za 2017. godinu. Ostala obrazloženja data u Komentaru nismo mogli prihvatiti, jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Belma Mušinović, dipl.oec., vođa tima

Nina Šunjić, dipl.oec., član tima

Belma Đulić, dipl.oec., član tima

IV. PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha			
za period 01.01. – 31.12.2017. godine			
Naziv: RMU "Banovići" d.d. Banovići			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	147.733.323	150.445.212
1	Prihodi od prodaje robe	144.517	47.268
2	Prihodi od prodaje učinaka	145.013.399	147.848.857
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	2.256.177	2.301.723
4	Ostali poslovni prihodi	319.230	247.364
II	Poslovni rashodi (od 1 do 8)	135.881.328	135.628.813
1	Nabavna vrijednost prodate robe	1.950.453	1.979.546
2	Materijalni troškovi	40.770.608	39.360.036
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	67.385.305	67.962.805
4	Troškovi proizvodnih usluga	5.185.603	5.029.677
5	Amortizacija	11.427.434	11.643.009
6	Troškovi rezervisanja		
7	Nematerijalni troškovi	8.016.022	7.919.989
8	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	1.145.903	1.733.751
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	11.851.995	14.816.399
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	-	-
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	342.514	315.388
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	-
2	Prihodi od kamata	37.158	2.962
3	Pozitivne kursne razlike	305.356	312.426
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	-	-
6	Ostali finansijski prihodi		
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	871.021	2.696.725
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	-	-
2	Rashodi kamata	854.025	2.058.778
3	Negativne kursne razlike	1.234	554.229
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi	15.762	83.718
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	528.507	2.381.337
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	11.323.488	12.435.062
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	-	-
	OSTALI PRIHODI I RASHODI	-	-
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	87.139	53.096
1	Dobici od prodaje osnovne imovine		
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	-	-
6	Viškovi	2.130	72
7	Naplaćena otpisana potraživanja		
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	11.955	52.975
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	73.054	49

X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	5.223.567	11.342.685
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	6.862	359.569
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	343	11.635
6	Manjkovi		
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	24.687	2.278.840
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	5.191.675	8.692.641
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	5.136.428	11.289.589
	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA	0	
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti zaliha		
	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
2*	Umanjenje vrijednosti materijalne osnovne imovine		
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Umanjenje vrijednosti zaliha		
5*	Prihodi od usklađivanja vrijed.dug.fin.plasmana i fin.sred.raspoloživih za prodaju	3.652	7.976
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda		
	DOBIT ILI GUBITAK OD NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	6.190.712	1.153.449
XIV	Gubitak od neprekinutog poslovanja prije poreza	-	
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	6.190.712	1.153.449
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	-	
	DOBIT ILI GUBITAK OD PREKINUTOG POSLOVANJA		
	Prihodi i dobiti iz osnova prodaje i uskl. vrijednosti imovine namijenjene prodaji i obustavljenog poslovanja	-	-
	Rashodi i gubici iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti	-	-
	Gubitak od prekinutog poslovanja		
XVII	Neto dobit perioda	6.190.712	1.153.449
XVIII	Neto gubitak perioda	-	
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	6.190.712	1.153.449
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	-	-

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2018. godine

Direktor
Munever Čerčić

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine					
Naziv: RMU "Banovići" d.d. Banovići					
Pozicija		Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	637.688.746	521.771.186	115.917.560	117.330.518
1	Nematerijalna sredstva	5.319.008	3.902.058	1.416.950	1.473.560
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	630.357.605	517.866.117	112.491.488	114.662.033
3	Investicijske nekretnine			0	
4	Biološka sredstva			0	
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva			0	
6	Dugoročni finansijski plasmani	1779549	3011	1.776.538	914.719
7	Druga dugoročna potraživanja			0	
8	Dugoročna razgraničenja	232584		232.584	280.206
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA			0	
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	72.349.156	5.327.850	67.021.306	74.568.947
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	34.872.250	2764498	32.107.752	34.513.757
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	37.476.906	2.563.352	34.913.554	40.055.190
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	710.037.902	527.099.036	182.938.866	191.899.465
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	20591739		20.591.739	25.301.351
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	730.629.641	527.099.036	203.530.605	217.200.816
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)			112.117.349	105.926.637
1	Osnovni kapital			69.388.000	69.388.000
2	Upisani neuplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve			13.548.075	13.108.103
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobiti				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit			29.181.274	23.430.534
9	Gubitak do visine kapitala				
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			17.358.396	17.358.396
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			17.049.785	21.319.812
	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			36.389.448	42.681.496
1	Kratkoročne finansijske obaveze			12.147.739	13.894.903
2	Obaveze iz poslovanja			11.355.151	16.932.486
3	Obaveze iz specifičnih poslova				

4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih		11.261.202	9.641.952
5	Druge obaveze		13.134	16.024
6	Obaveze za PDV		1.164.806	1.227.475
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine		447.416	968.656
8	Obaveze za porez na dobit		-	-
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		23.888	4.613.124
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)		182.938.866	191.899.465
	II) Izvanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva		20.591.739	25.301.351
	UKUPNO PASIVA (I+II)		203.530.605	217.200.816

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2018. godine

Direktor:

Munever Čerčić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine (INDIREKTNNA METODA)				
Naziv: RMU "Banovići" d.d. Banovići				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit(gubitak) za period		6.190.712	1.153.449
	Usklađivanje za:		-	-
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	-	-
3	Gubici (dobiti) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	11.427.434	11.643.009
5	Gubici (dobiti) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	6.862	359.569
6	Usklađivanje iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađivanja za negotovinske stavke i gotovinski tijekovi koj se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	+(-)	-	-
9	Ukupno 2 do 8		11.434.296	12.002.578
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	2.406.005	64.712
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	1.633.032	(121.586)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	519.185	1.119.870
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	3.402.308	6.051.459
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	(5.431.490)	(3.079.030)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(5.130.585)	(3.685.152)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(4.589.236)	(6.065.055)
17	Ukupno 10 do 16		(7.190.781)	(5.714.782)
18	Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti (1+9+17)		10.434.227	7.441.245
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		-	-
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		1.841	-
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	1.841	-
23	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		-	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		10.070.800	7.018.812
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	9.208.981	6.216.812
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	861.819	802.000
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (I-II)			
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (II-I)		10.068.959	7.018.812
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		-	-
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	-
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	-
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39do44)		0	7.975

39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-	-
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-	-
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	-	7.975
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (I-II)		-	-
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (II-I)		0	7.975
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE		10.434.227	7.441.245
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE		10.068.959	7.026.787
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE		365.268	414.458
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE		-	-
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		676.287	261.829
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		1.041.555	676.287

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02. 2018. godine

Direktor:
Munever Čerčić

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine								u KM
Naziv: RMU "Banovići" d.d. Banovići								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulir. nerasp. dobit/nepokriveni gubitak	UKUPNI KAPITAL (2+3+4+5+7)	MANJISKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2015. g.	69.388.000	-	-	12.796.482	22.588.706	104.773.188	-	104.773.188
2.Efekti promjena u računov.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odn. 01.01.2016. g.	69.388.000			12.796.482	22.588.706	104.773.188	0	104.773.188
5.Efekti reval.materij.i nem.sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osn. finansijskih sred.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7.Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u dr.valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8.Neto dobit (gubitak) iskaz.u bil.uspj.	-	-	-	-	1.153.449	1.153.449	-	1.153.449
9.Neto dobiti/gubici prizn.dir.u kapitalu	-	-	-	311.621	(311.621)	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici rasp. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Emisija dion.kapitala i dr.obl.poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na dan 31.12.2016.godine, odnosno 01.01.2017. godine	69.388.000	-	-	13.108.103	23.430.534	105.926.637	-	105.926.637
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14.Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15.Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016., odn., 01.01.2017. g.	69.388.000	-	-	13.108.103	23.430.534	105.926.637	-	105.926.637
16.Efekti reval.materij.i nem.sredst.	-	-	-	-	-	-	-	-

17.Nerealizovani dobiti/gubici po osn.finans.sreds.raspol. za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18.Neto dobit (gubitak) iskaz.u bilansu uspjeha	-	-	-	-	6.190.712	6.190.712	-	6.190.712
19.Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	439.972	(439.972)	-	-	-
20.Objavljene divid.i drugi obl.raspodj. dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
21.Emisija dion.kapit. i dr.oblici poveć. ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
22.Stanje na dan 31.12.2017. god.	69.388.000	-	-	13.548.075	29.181.274	112.117.349		112.117.349

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2018. godine

Direktor:
Munever Čerčić